

รายงานการวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2563

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
จัดพิมพ์ครั้งที่ 1/2562
ปีที่จัดพิมพ์ 2562
จำนวนหน้า 67 หน้า
จำนวนที่พิมพ์ จำนวน 780 เล่ม
จัดทำโดย สำนักงานประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2244 2222
โทรสาร 0 2244 2088
พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2244 2117
โทรสาร 0 2244 2122

คำนำ

โดยที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2562 เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และเอกสารประกอบงบประมาณ โดยมีวงเงิน งบประมาณทั้งสิ้น 3,200,000 ล้านบาท ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอองบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อฝ่ายนิติบัญญัติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้มีคำสั่งให้นัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 1 ครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษในวันพฤหัสบดีที่ 17 ตุลาคม 2562 และครั้งที่ 2 (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ 18 ตุลาคม 2562 สำนักงบประมาณของรัฐสภา จึงได้จัดทำ “รายงานการวิเคราะห์ร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563” ซึ่งมีสาระสำคัญประกอบด้วย ภาพรวม เศรษฐกิจและการคลัง แนวทางและนโยบายในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 และการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

สำนักงบประมาณของรัฐสภา หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิเคราะห์ฉบับนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 ส่วนราชการ และผู้สนใจโดยทั่วไป

สำนักงบประมาณของรัฐสภา

ตุลาคม 2562

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงบประมาณของรัฐสภาได้จัดทำรายงานวิเคราะห์การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปดังนี้

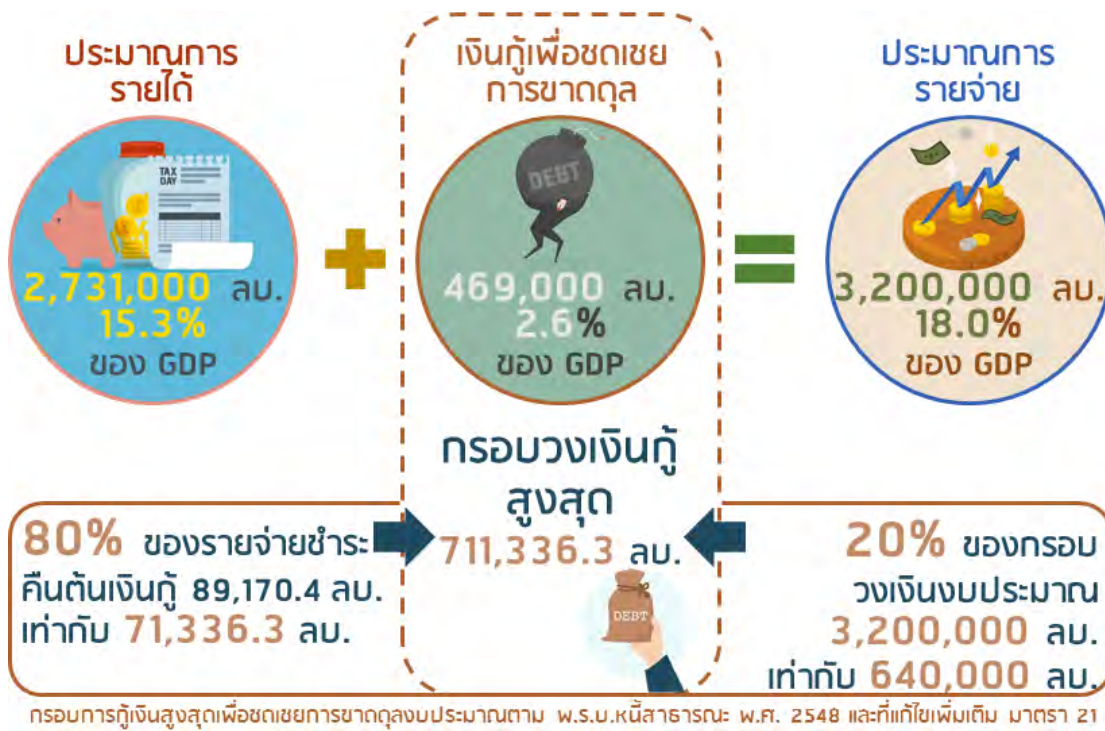
1) ภาพรวมเศรษฐกิจและการคลัง

เศรษฐกิจไทย ในปี พ.ศ. 2563 คาดว่าจะขยายตัวประมาณร้อยละ 3.0 - 4.0 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการส่งออกและเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัว อุปสงค์ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของภาครัฐ และการลงทุนจากการย้ายฐานการผลิต อย่างไรก็ตาม ต้องระมัดระวังความเสี่ยงจากความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 - 1.8 ในขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัด มีแนวโน้มเกินดุลประมาณร้อยละ 5.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

2) แนวทางและนโยบายในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

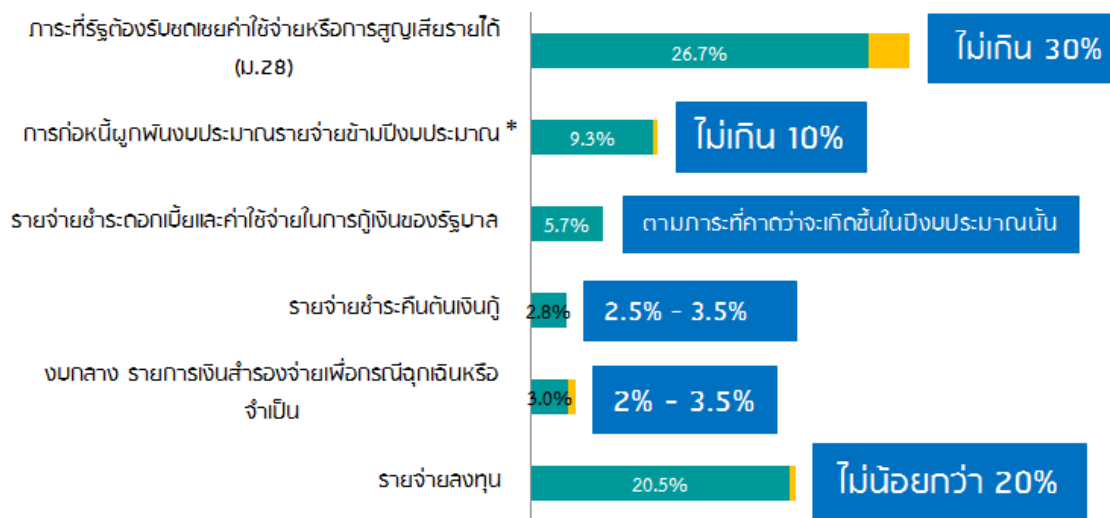
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลยังคงจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลต่อเนื่องจากปี 2550 - 2562 โดยประมาณการรายได้สุทธิที่คาดว่าจะสามารถจัดเก็บได้ จำนวน 2,731,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.3 ของ GDP ในขณะที่กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายไว้ จำนวน 3,200,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.0 ของ GDP จึงกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณไว้ จำนวน 469,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.6 ของ GDP ซึ่งการขาดดุลงบประมาณดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อวินัยและฐานะการคลังของประเทศ โดยได้กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

3) การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

3.1 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรอบวินัยการเงินการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ซึ่งสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ได้วิเคราะห์ผลกระทบต่อกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พบว่า กรอบวงเงินรายการต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดยังมีสัดส่วนอยู่ในกรอบของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ มีสัดส่วนร้อยละ 9.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งใกล้เคียงกับกรอบที่กฎหมายกำหนดไม่เกินร้อยละ 10 รายละเอียดตามแผนภาพดังต่อไปนี้

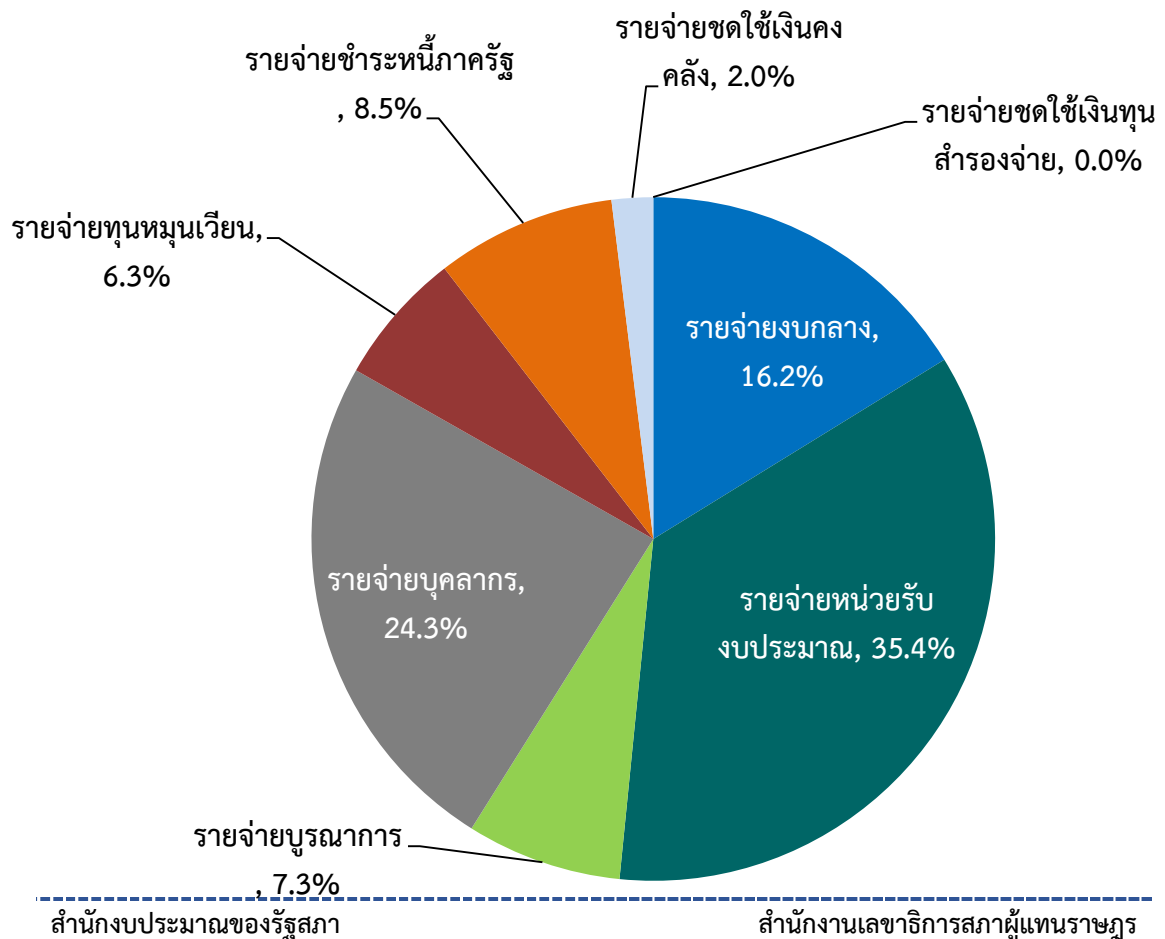

3.2 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณทั้ง 6 ด้าน จำนวน 2,768,663.4 ล้านบาท ร้อยละ 86.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้ความสำคัญ 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย

ในส่วนของงบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” มีการจัดตั้งไว้จำนวน 96,000.0 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.0 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยังอยู่ในกรอบวินัยการเงินการคลัง ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ที่กำหนดว่า ต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.0 และไม่เกินร้อยละ 3.5

1. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 765,209.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.9
2. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 571,073.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.9
3. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ 504,686.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.8

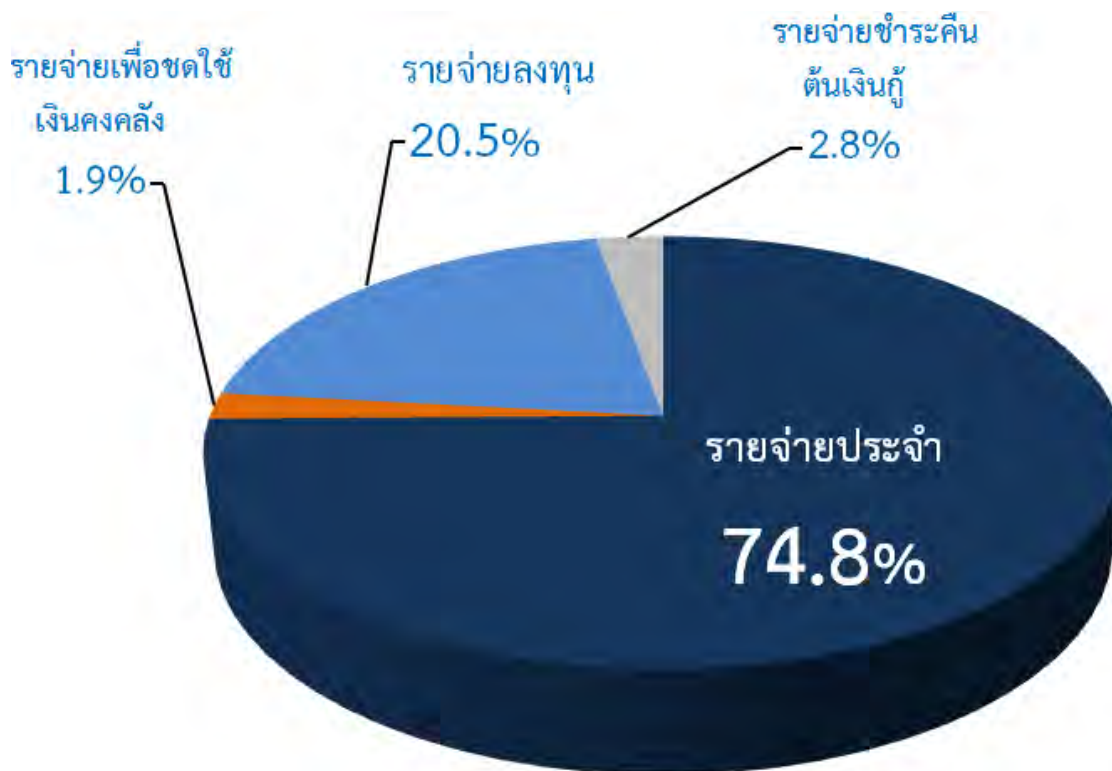
3.3 โครงสร้างของการจำแนกกลุ่มรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็น 8 กลุ่มรายจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 แต่รายจ่ายขาดใช้เงินทุนสำรองยังไม่มีการจัดตั้งงบประมาณในกลุ่มดังกล่าว เนื่องจากในปีงบประมาณที่ผ่านมา ยังไม่มีการนำเงินทุนสำรองจ่ายมาใช้

3.4 งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 เมื่อจำแนกตามประเภทงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น พบว่า งบเงินอุดหนุน มีการจัดสรรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เนื่องจากมีการจัดสรรงบเงินอุดหนุนให้แก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาล และองค์กรอิสระ เป็นประเภทรายจ่าย “งบเงินอุดหนุน” จากเดิมที่จัดสรรไว้ใน “งบรายจ่ายอื่น” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 รองลงมา คือ งบรายจ่ายอื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.9 สำหรับงบลงทุน งบดำเนินงาน และงบบุคลากรมีสัดส่วนลดลงเล็กน้อย จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 อย่างไรก็ตาม งบเงินอุดหนุนอยู่ในสัดส่วนที่สูงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๆ มา

3.5 เมื่อพิจารณาโครงสร้างของงบประมาณรายจ่าย ซึ่งประกอบด้วย รายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน รายจ่ายชำระคืนเงินกู้ และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคคงคลัง พบว่า รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายประจำ คิดเป็นร้อยละ 74.8 รองลงมาเป็นรายจ่ายลงทุน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการคลังของรัฐบาลกำหนดไว้ว่า ต้องมีสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และไม่น้อยกว่าส่วนที่ขาดดุลงบประมาณ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย

3.6 งบประมาณในลักษณะบูรณาการ ได้กำหนดไว้จำนวน 15 แผนงานบูรณาการ ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 24 แผนงาน เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างแผนงานจากแผนงานบูรณาการเป็นแผนงานยุทธศาสตร์จำนวน 10 แผนงาน ส่งผลให้ภาพรวมวงเงินแผนงานบูรณาการลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 26.8 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เหลือเพียงจำนวน 235,091.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยแผนงานบูรณาการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ สูงสุด 5 อันดับแรก คือ

- 1) แผนบูรณาการด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ 97,389.0 ล้านบาท
- 2) แผนบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 59,431.1 ล้านบาท
- 3) แผนบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค 20,811.2 ล้านบาท
- 4) แผนบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 17,009.1 ล้านบาท
- 5) แผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 10,865.5

ล้านบาท

3.7 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ 24 แห่ง เป็นจำนวน 156,292.1 ล้านบาท โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

- 1) เงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจ (Function) ภายใต้แผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ จำนวน 21 แห่ง จำนวน 88,700.9 ล้านบาท
- 2) เงินอุดหนุนที่เป็นรายจ่ายด้านบุคลากรของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 แห่ง จำนวน 2,464.0 ล้านบาท
- 3) เงินอุดหนุนภายใต้แผนงานบริหารหนี้ภาครัฐ จำนวน 50,303.8 ล้านบาท
- 4) เงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการ จำนวน 14,823.4 ล้านบาท

ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนมากที่สุดยังคงเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ/นโยบายของรัฐบาล เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุน 89,819.8 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ รัฐวิสาหกิจด้านการให้บริการสังคม เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชน โดยมีผลการดำเนินงานขาดทุนมาอย่างต่อเนื่อง

3.8 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กองทุนและเงินหมุนเวียน ได้รับการจัดสรรจำนวน 24 กองทุนฯ งบประมาณทั้งสิ้น 202,268.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 17,644.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.6 ในจำนวนนี้ ร้อยละ 97.8 เป็นงบประมาณของกองทุนและเงินหมุนเวียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 140,533.4 ล้านบาท กองทุนสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม 40,000 ล้านบาท กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม 3,858.9 ล้านบาท กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา 950.7 ล้านบาท และกองทุนส่งเสริมรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 935.0 ล้านบาท ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 2.2 เป็นงบประมาณของกองทุนฯ อื่น ๆ จำนวน 19 กองทุน

3.9 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในมิติพื้นที่ (Area) ประกอบด้วย งบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค งบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสามารถจำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) งบประมาณรายจ่ายของแผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จำนวน 20,811.2 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 727.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.6

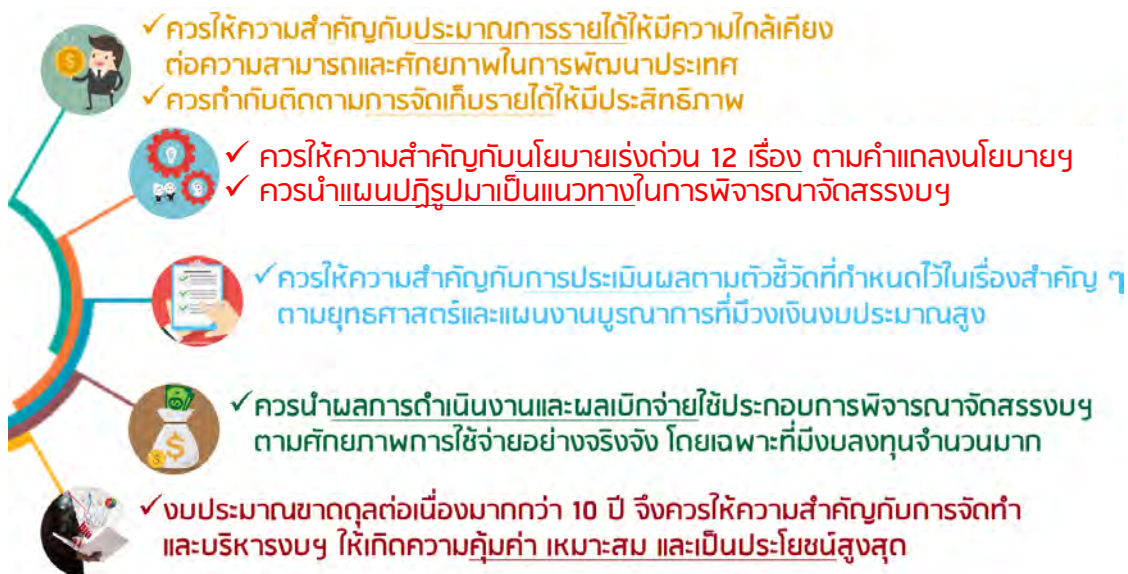
2) งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน 24,000.0 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3,579.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.0

3) งบประมาณรายจ่ายเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 307,950.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 31,819.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.5 ประกอบด้วย

- เงินอุดหนุนเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 254,070.0 ล้านบาท โดยจัดสรรผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

- เงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง จำนวน 53,880.0 ล้านบาท ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 76 แห่ง

ทั้งนี้ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 3,200,000 ล้านบาท ได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติและประกาศบังคับใช้ จะช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลให้ประสบผลสำเร็จและเกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยสำนักงบประมาณของรัฐสภา มีประเด็นความเห็น/ข้อสังเกตเพิ่มเติมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนี้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ค
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
1. ภาพรวมเศรษฐกิจและการคลัง	1
1.1 ภาพรวมและแนวโน้มทางเศรษฐกิจไทย	1
1.2 แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	2
1.3 แนวโน้มปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของประเทศ	2
1.4 การจัดเก็บรายได้รัฐบาล	5
1.5 วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี	6
1.6 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการคลังภาครัฐ	7
1.6.1 การขาดดุลเงินงบประมาณ	7
1.6.2 การก่อหนี้สาธารณะ	7
1.6.3 ภาระงบประมาณจากรายจ่ายประจำปี	9
1.6.4 ภาระผูกพันงบประมาณข้ามปี	10
1.7 ฐานะเงินคงคลัง	10
2. แนวทางการจัดทำงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	13
2.1 นโยบายงบประมาณ และวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	13
2.2 แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	14
2.3 ภาพรวมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563	15
3. วิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	17
3.1 ผลกระทบต่อกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ	17
3.2 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	19
3.3 งบประมาณจำแนกตามกลุ่มรายจ่าย	21
3.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ	23
3.5 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามประเภทงบรายจ่าย	26
3.6 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวง	28
3.7 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง	31
3.8 งบประมาณรายจ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจ	33
3.8.1 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในภาพรวม	33
3.8.2 การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจ	35
3.9 งบประมาณกองทุนและเงินหมุนเวียน	38

3.10 งบประมาณรายจ่ายในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์	40
3.11 งบประมาณรายจ่ายในมิติพื้นที่ (Area)	42
3.11.1 งบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	43
3.11.2 งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	43
3.11.3 เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	44
เอกสารอ้างอิง	45

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2563 จำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ	25
3-2 เปรียบเทียบประเภทงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2563	26
3-3 รายการงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	31
3-4 รายละเอียดรายการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และการนำส่งกำไรเป็นรายได้แผ่นดิน	33
3-5 การจัดสรรงบประมาณให้แก่รัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	35
3-6 เปรียบเทียบสัดส่วนงบประมาณของกองทุน/เงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับงบประมาณสูงสุด 3 ลำดับแรก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2563	39

สารบัญแนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1-1 การคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2563 โดยรัฐบาล	1
1-2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	2
1-3 อัตราการเติบโตของ GDP	2
1-4 แนวโน้มมูลค่าการบริโภคภาคเอกชน	2
1-5 แนวโน้มมูลค่าการลงทุนภาคเอกชน	3
1-6 แนวโน้มมูลค่าการใช้จ่ายภาครัฐ	3
1-7 แนวโน้มมูลค่าการส่งออก	3
1-8 ดุลบัญชีเดินสะพัด	4
1-9 ดัชนีราคาผู้บริโภค	4
1-10 แนวโน้มและสัดส่วนการจัดเก็บรายได้รัฐบาล	5
1-11 แนวโน้มวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี	6
1-12 การเปรียบเทียบรายได้นำส่งคลังกับการเบิกจ่ายตามระบบกระแสเงินสด	7
1-13 สถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ	7
1-14 การเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณในการชำระคืนต้นเงินกู้กับการก่อหนี้สาธารณะ	8
1-15 สัดส่วนการก่อหนี้ใหม่ภายใต้แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ	8
1-16 การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างรายจ่ายประจำปีและรายจ่ายลงทุน	9
1-17 แนวโน้มภาระผูกพันงบประมาณข้ามปี	10
1-18 ฐานะเงินคงคลัง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ	10
1-19 ฐานะเงินคงคลัง ณ วันสิ้นเดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	11
2-1 กรอบการกู้เงินสูงสุดเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ	13
2-2 แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	14
3-1 สัดส่วนรายจ่ายตามกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563	17
3-2 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	19
3-3 เปรียบเทียบโครงสร้างงบประมาณ 5 ปีย้อนหลัง	20
3-4 สัดส่วนงบประมาณรายจ่าย 8 กลุ่ม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	21
3-5 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563	23
3-6 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามประเภทแผนงาน	25
3-7 สัดส่วนประเภทงบรายจ่ายต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี	26
3-8 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามกระทรวง	28
3-9 สัดส่วนรายจ่ายบุคลากรกับรายจ่ายอื่นๆ จำแนกตามกระทรวง	29
3-10 ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2562 จำแนกตามกระทรวง	30

รายงานการวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

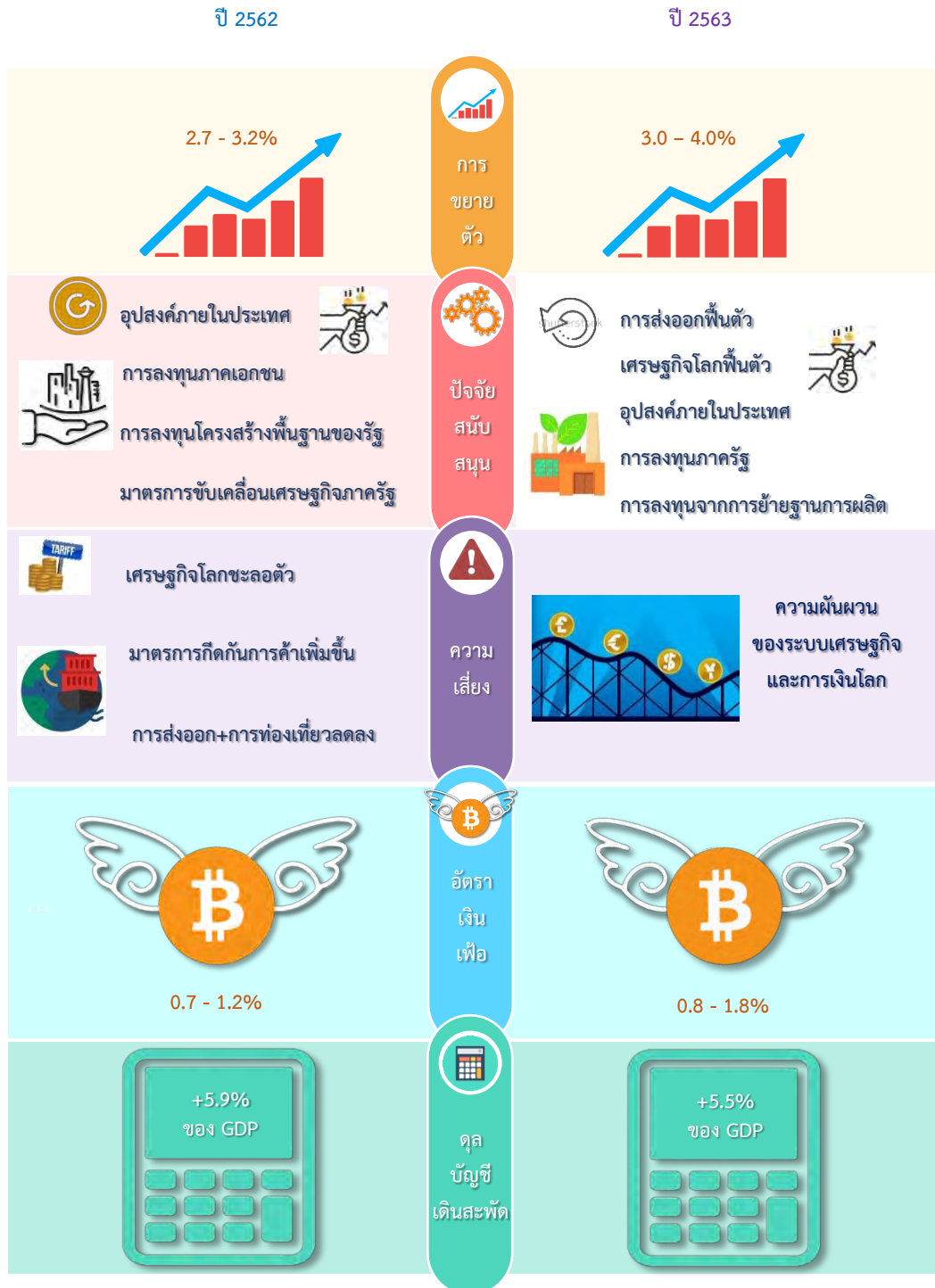
3-11	การเปรียบเทียบสัดส่วนงบกลางต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ปี 2559-2563)	31
3-12	กำไรสูงสุด/ขาดทุนสูงสุดของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (10 ลำดับแรก)	34
3-13	งบประมาณกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	38
3-14	สัดส่วนงบประมาณแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	40
3-15	ผลการเบิกจ่ายแผนงานบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	42

1. ภาพรวมเศรษฐกิจและการคลัง

1.1 ภาพรวมและแนวโน้มทางเศรษฐกิจไทย

แผนภาพที่ 1-1 การคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2563 โดยรัฐบาล

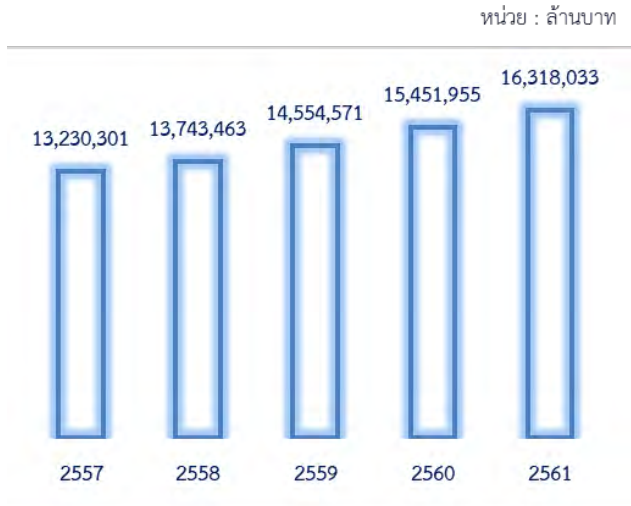
ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

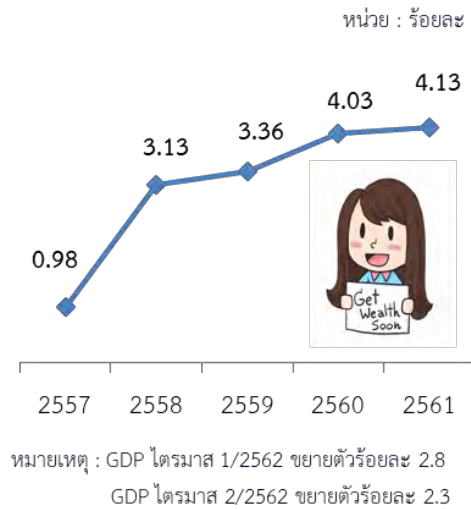

1.2 แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

แผนภาพที่ 1-2 ผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศ (Nominal GDP)

แผนภาพที่ 1-3 อัตราการเติบโต
ของ GDP (Real GDP)

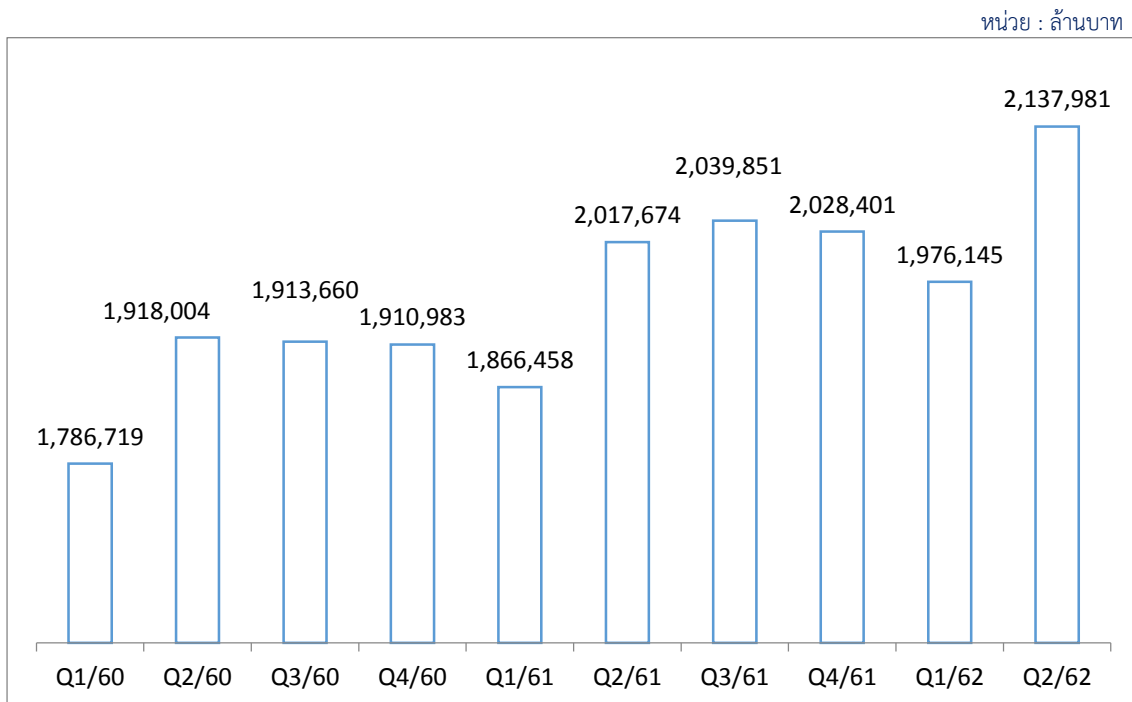

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

1.3 แนวโน้มปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของประเทศ

แผนภาพที่ 1-4 แนวโน้มมูลค่าการบริโภคภาคเอกชน (C : Consumption)

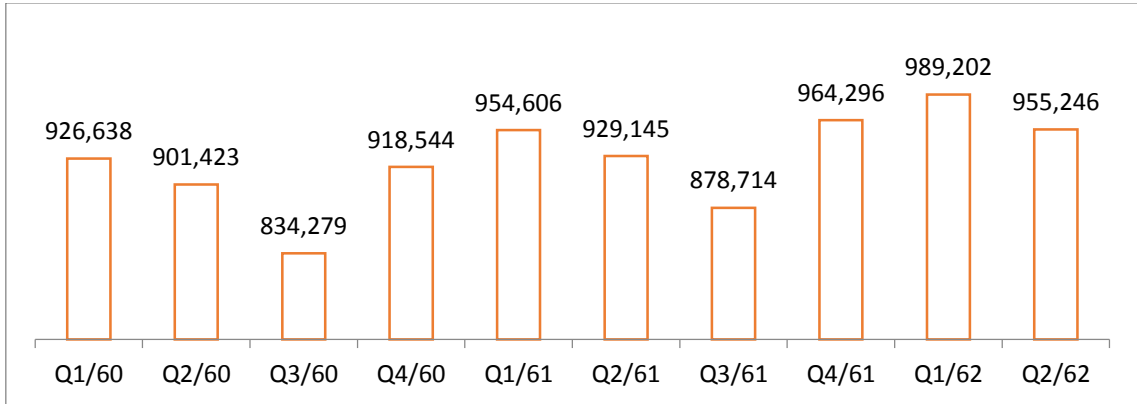
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-5 แนวโน้มมูลค่าการลงทุนภาคเอกชน (I : Investment)

หน่วย : ล้านบาท

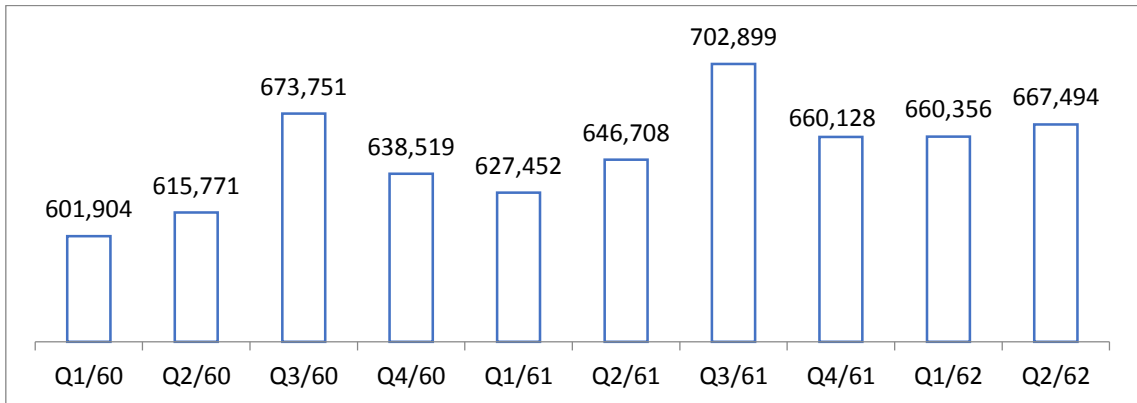

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-6 แนวโน้มมูลค่าการใช้จ่ายภาครัฐ (G : Government)

หน่วย : ล้านบาท

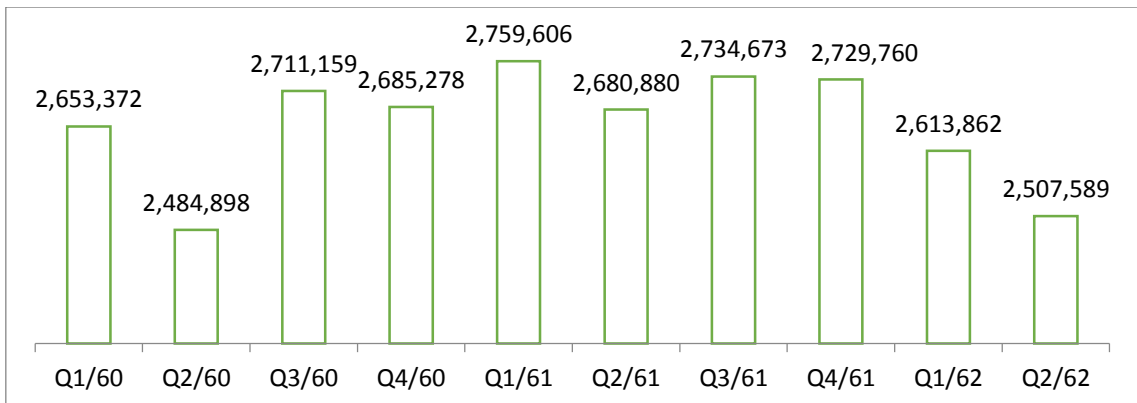

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-7 แนวโน้มมูลค่าการส่งออก (X : Export)

หน่วย : ล้านบาท

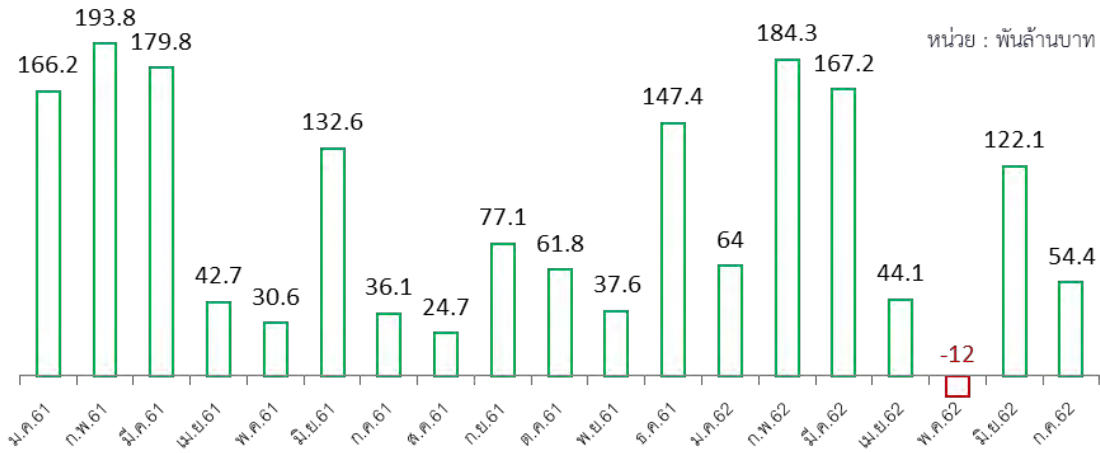

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-8 ดุลบัญชีเดินสะพัด (Current Account)

ดุลบัญชีเดินสะพัด คือ ดุลบัญชีที่แสดงเงินที่ไหลเข้าออกประเทศ จากการซื้อขายสินค้าและบริการ

ที่มา: ดุลการชำระเงิน ที่มีพัฒนาสถิติเศรษฐกิจภาคต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562
จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-9 ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index, CPI)

	2560	2561	2562
มกราคม	100.75	101.44	101.71
กุมภาพันธ์	100.79	101.21	101.95
มีนาคม	100.33	101.12	102.37
เมษายน	100.49	101.57	102.82
พฤษภาคม	100.64	102.14	103.31
มิถุนายน	100.66	102.05	102.94
กรกฎาคม	100.53	102.00	103.00
สิงหาคม	100.64	102.27	102.80
กันยายน	101.22	102.57	102.80
ตุลาคม	101.38	102.63	n/a
พฤศจิกายน	101.45	102.40	n/a
ธันวาคม	101.37	101.73	n/a

CPI คือ เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวัดการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกเทียบกับปีฐาน (ปีฐาน 2558 = 100)

ที่มา: ดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศไทยชุดทั่วไปรายเดือน กระทรวงพาณิชย์ สืบค้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2562
จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล (Parliamentary Budget Office : PBO)

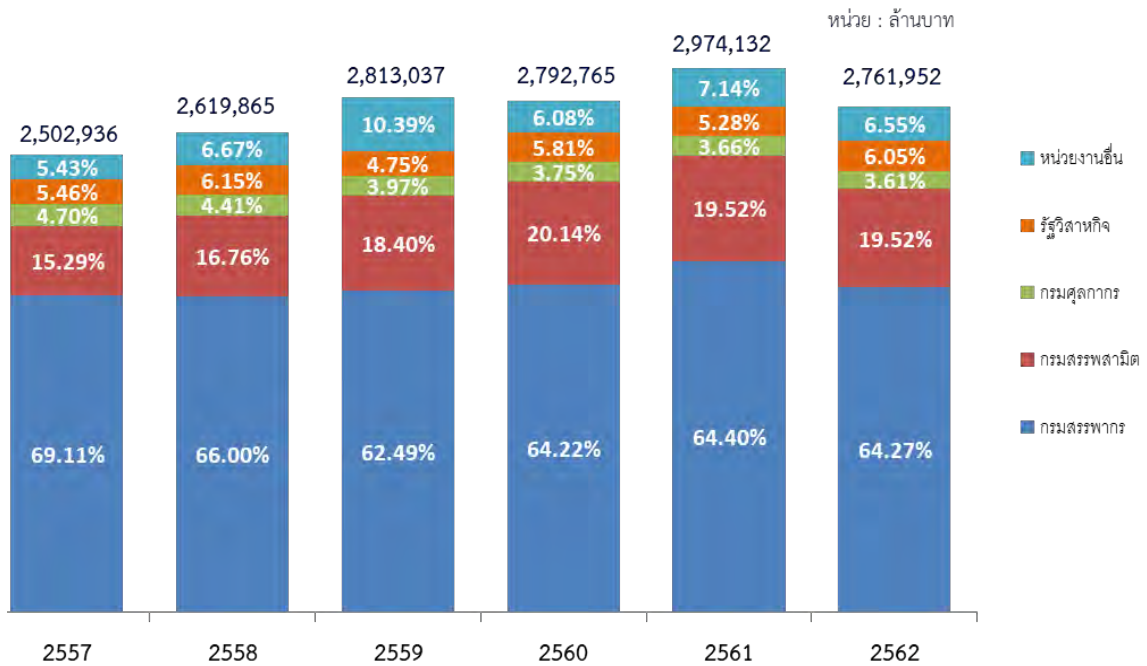
ข้อสังเกต PBO

➤ ปัจจัยภาคการส่งออกได้ส่งสัญญาณต่อแนวโน้มที่มีทิศทางปรับตัวลดลง ทั้งนี้ การวิเคราะห์จากหลายแหล่งมักจะกล่าวถึงสาเหตุจากปัจจัยสงครามทางการค้าระหว่าง 2 ประเทศมหาอำนาจ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรคำนึงถึงศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนฐานการผลิตและการพัฒนาแรงงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของโลกด้วยเช่นกัน

➤ อัตราการเติบโตของ GDP (จาก Real GDP) ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2562 อยู่ที่ 2.8 และ 2.3 การที่ภาครัฐอัดฉีดเม็ดเงินในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ “ชิม ช้อป ใช้” (มติ ครม. 10 กันยายน 2562) และโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว “ถึงเวลาทัวร์ให้ทั่วไทย” (มติ ครม. 1 ตุลาคม 2562) จะส่งผลให้ตัวเลขเศรษฐกิจทางด้านการใช้จ่ายภาครัฐ (G) และการบริโภคภาคเอกชน (C) ปรับเพิ่มขึ้น ในไตรมาสที่ 4 ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราการเติบโตของ GDP ในปี 2562 ด้วยเช่นกัน

1.4 การจัดเก็บรายได้รัฐบาล (ปีงบประมาณ)

แผนภาพที่ 1-10 แนวโน้มและสัดส่วนการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

หมายเหตุ : ข้อมูลฯ เดือนกันยายน 2562 สถานะ n/a

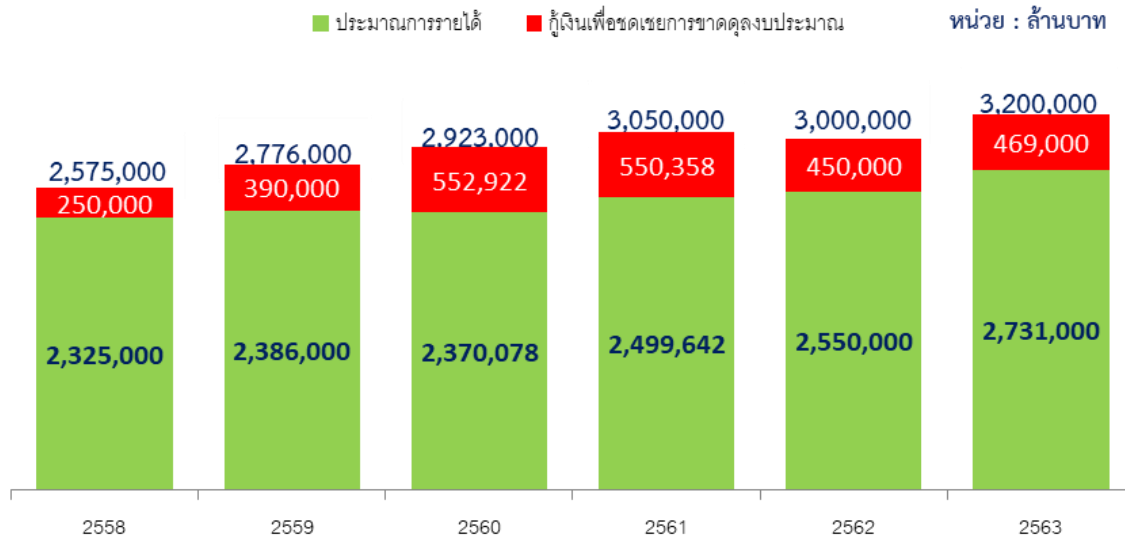
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

1.5 วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

แผนภาพที่ 1-11 แนวโน้มวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

วินัยการคลังในการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ระบุไว้ตามมาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ. บริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 โดยในแต่ละปีงบประมาณการกู้เงินฯ ต้องไม่เกิน 1) ร้อยละ 20 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และ 2) ร้อยละ 80 ของวงงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ (วงเงินสูงสุดที่กู้ได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คือ 711,336.3 ล้านบาท)

ข้อสังเกต PBO

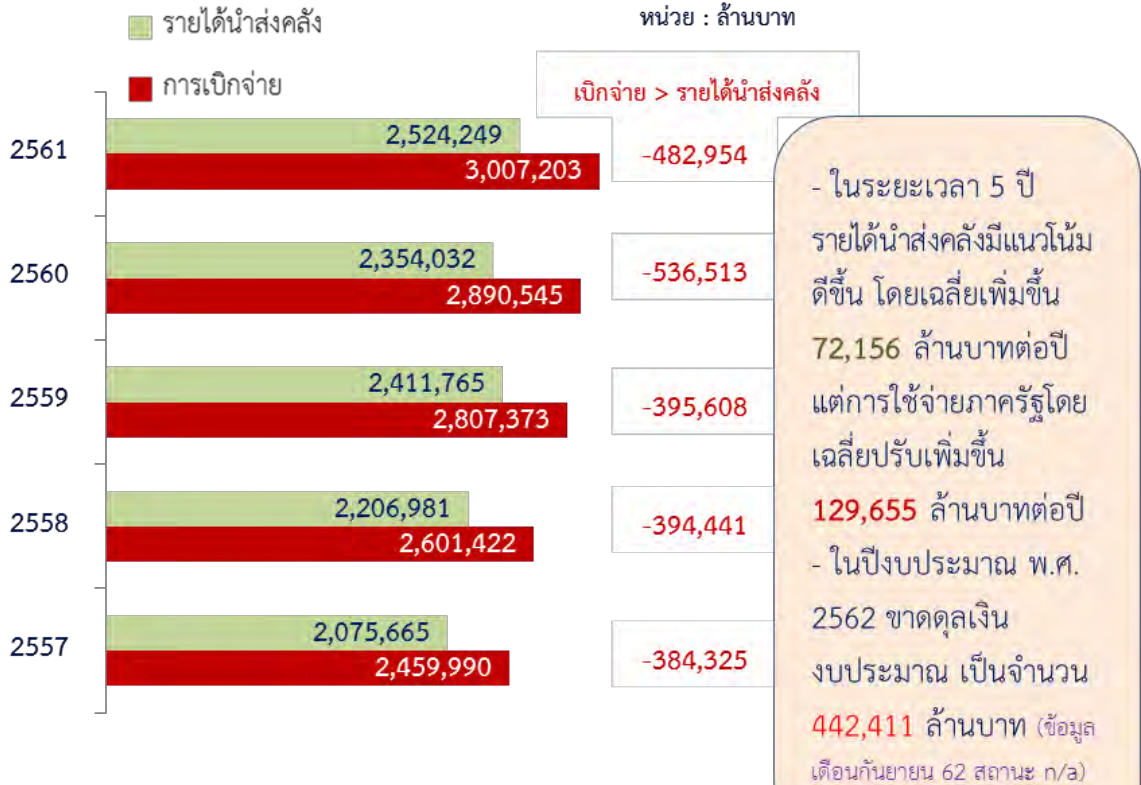
- วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี (2559 - 2563) เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 125,000 ล้านบาทต่อปี
- การขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP และความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว

1.6 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการคลังภาครัฐ

1.6.1 การขาดดุลเงินงบประมาณ (การเบิกจ่าย > รายได้นำส่งคลัง)

แผนภาพที่ 1-12 การเปรียบเทียบรายได้นำส่งคลังกับการเบิกจ่ายตามระบบกระแสเงินสด

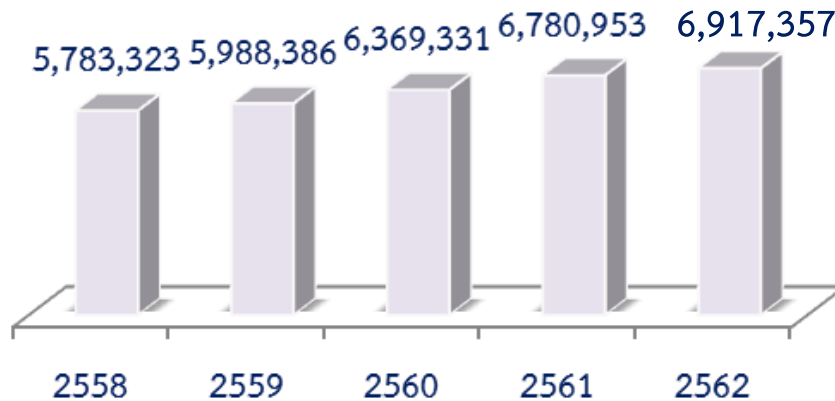
ที่มา: ฐานการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล กระทรวงการคลัง สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

1.6.2 การก่อหนี้สาธารณะ

แผนภาพที่ 1-13 สถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท

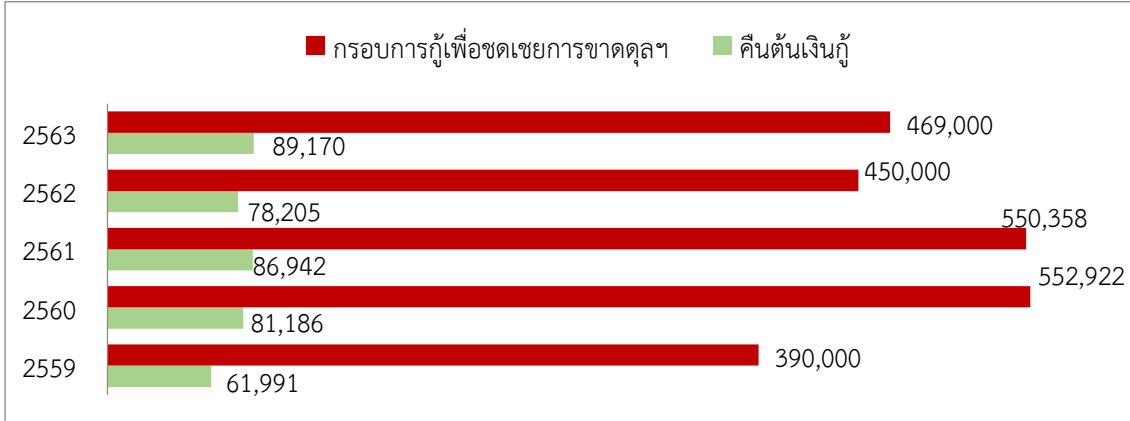
หมายเหตุ: ข้อมูลหนี้สาธารณะคงค้างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สถานะกรกฎาคม 2562

ที่มา: ข้อมูลหนี้สาธารณะคงค้าง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

**แผนภาพที่ 1-14 การเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณ
ในการชำระคืนต้นเงินกู้กับการก่อหนี้สาธารณะ**

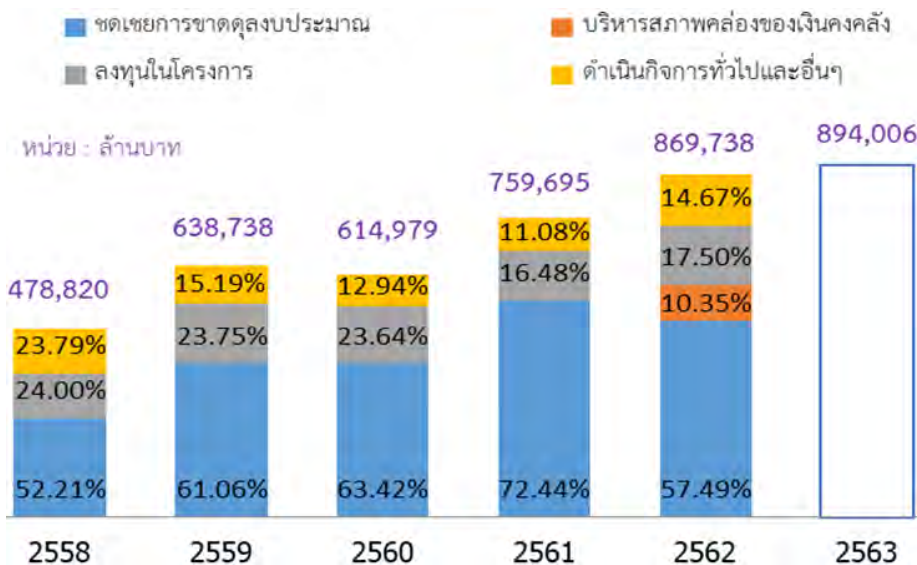

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ข้อสังเกต PBO

- ปริมาณหนี้สาธารณะมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยเฉลี่ย 299,044 ล้านบาทต่อปี (ปี 2558 - 2562)
- งบประมาณการชำระคืนต้นเงินกู้มีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในแต่ละปี
- ปริมาณหนี้สาธารณะมีผลกระทบต่อภาระงบประมาณในการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

**แผนภาพที่ 1-15 สัดส่วนการก่อหนี้ใหม่
ภายใต้แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ**

หมายเหตุ: ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562
ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

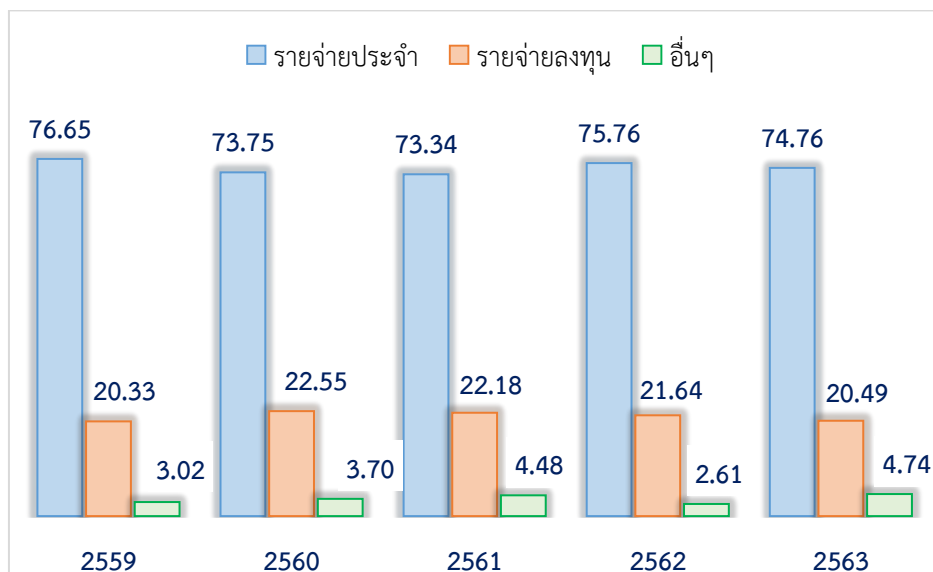

ในแต่ละปีงบประมาณ นอกจากรัฐบาลจะก่อกำหนดนี้สำหรับเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ยังมีการก่อกำหนดนี้สำหรับนอกงบประมาณ เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง การลงทุนในโครงการตามแผนการบริหารหนี้สาธารณะ การดำเนินกิจการทั่วไปและอื่นๆ ในส่วนของรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ต้องขออนุมัติ ครม. ภายใต้กรอบแผนการบริหารหนี้สาธารณะฯ

1.6.3 การงบประมาณจากรายจ่ายประจำ

แผนภาพที่ 1-16 การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

หมายเหตุ : งบอื่นๆ คือ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

- **รายจ่ายประจำ** เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานประจำ อาทิ เงินเดือน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ มีสัดส่วนเฉลี่ยประมาณ 3 ใน 4 (ร้อยละ 74.6) ของวงเงินงบประมาณฯ (5 ปี) และส่วนหนึ่งเป็นรายจ่ายบุคลากรและสวัสดิการของรัฐต้องตั้งไว้อย่างพอเพียง
- **รายจ่ายลงทุน** เป็นค่าใช้จ่ายลงทุนในสินทรัพย์ประเภททุนเพื่อประโยชน์ระยะยาวในด้านต่างๆ ของประเทศ มีสัดส่วนโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ใน 5 (ร้อยละ 21.7) ของวงเงินงบประมาณฯ (5 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 20 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่ระบุให้รายจ่ายลงทุนมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ข้อสังเกต PBO

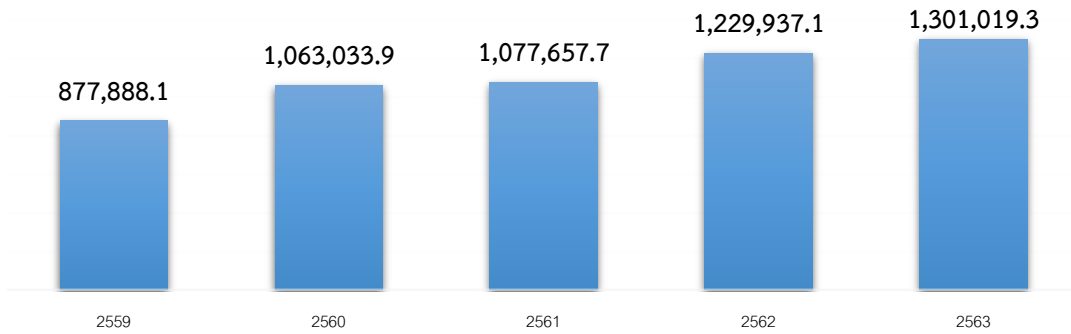
การงบประมาณรายจ่ายประจำเป็นความท้าทายของรัฐบาลในการลดรายจ่ายของภาครัฐให้สอดคล้องกับประมาณการรายได้ในแต่ละปีงบประมาณ

1.6.4 ภาวะผูกพันงบประมาณข้ามปี

แผนภาพที่ 1-17 แนวโน้มภาวะผูกพันงบประมาณข้ามปี

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

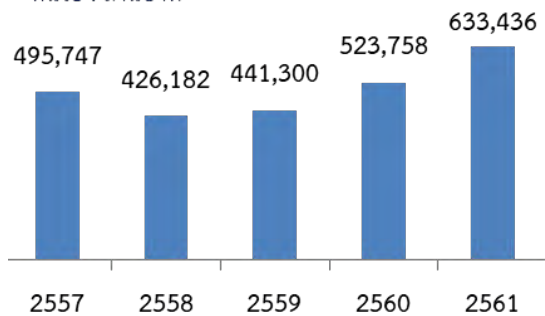
ข้อสังเกต PBO

- ภาวะผูกพันงบประมาณข้ามปี (รายการเดิมที่ได้รับอนุมัติแล้วกับรายการใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 100,910 ล้านบาท (ปี 2559 - 2563))
- ภาวะผูกพันงบประมาณฯ ที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนในปีต่อ ๆ ไป ด้วยข้อจำกัดของกรอบวงเงินรายจ่ายลงทุน อาจทำให้โครงการลงทุนใหม่ต้องชะลอออกไป จึงเป็นเหตุผลให้ พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดให้ภาวะผูกพันงบประมาณข้ามปีมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1.7 ฐานะเงินคงคลัง

แผนภาพที่ 1-18 ฐานะเงินคงคลัง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ได้ระบุว่า ปริมาณเงินคงคลังต้องรักษาให้เพียงพอต่อสภาพคล่องและการเบิกจ่ายของหน่วยงานของรัฐ และการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้สอดคล้องกับฐานะเงินคงคลัง โดยคำนึงถึงประมาณรายได้และแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ การที่สถานการณ์เบิกจ่ายงบประมาณสูงกว่ารายได้ภาครัฐ ส่งผลให้รัฐบาลต้องก่อหนี้สาธารณะเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ (ดังที่ข้อมูลที่แสดงไว้ข้างต้น) เพื่อรักษาเงินคงคลังให้อยู่ในระดับที่มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายฯ

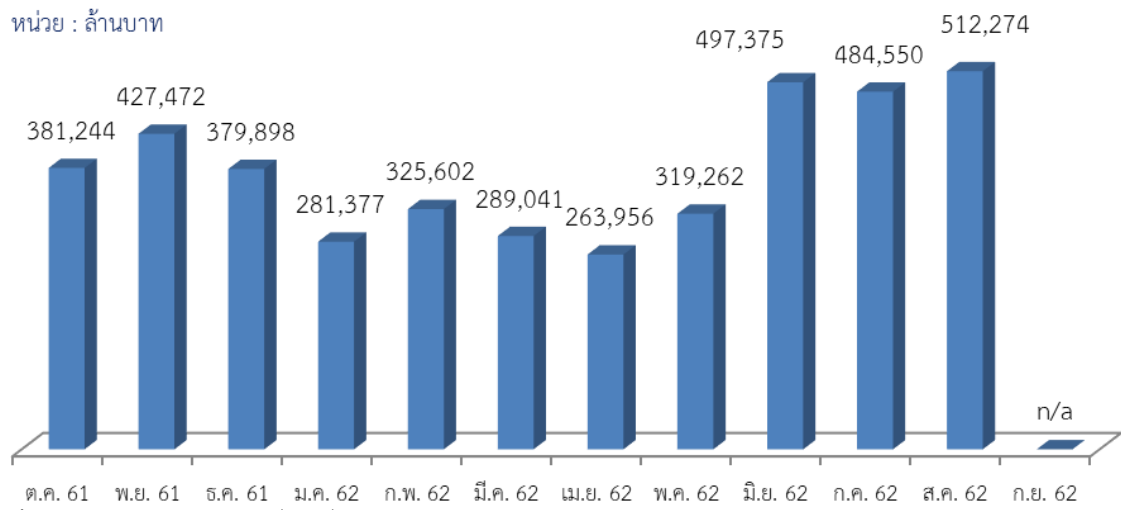
ที่มา: กระทรวงการคลัง สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 1-19 ฐานเงินคงคลัง ณ วันสิ้นเดือน ปิงบประมาณ พ.ศ. 2562

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา: กระทรวงการคลัง สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

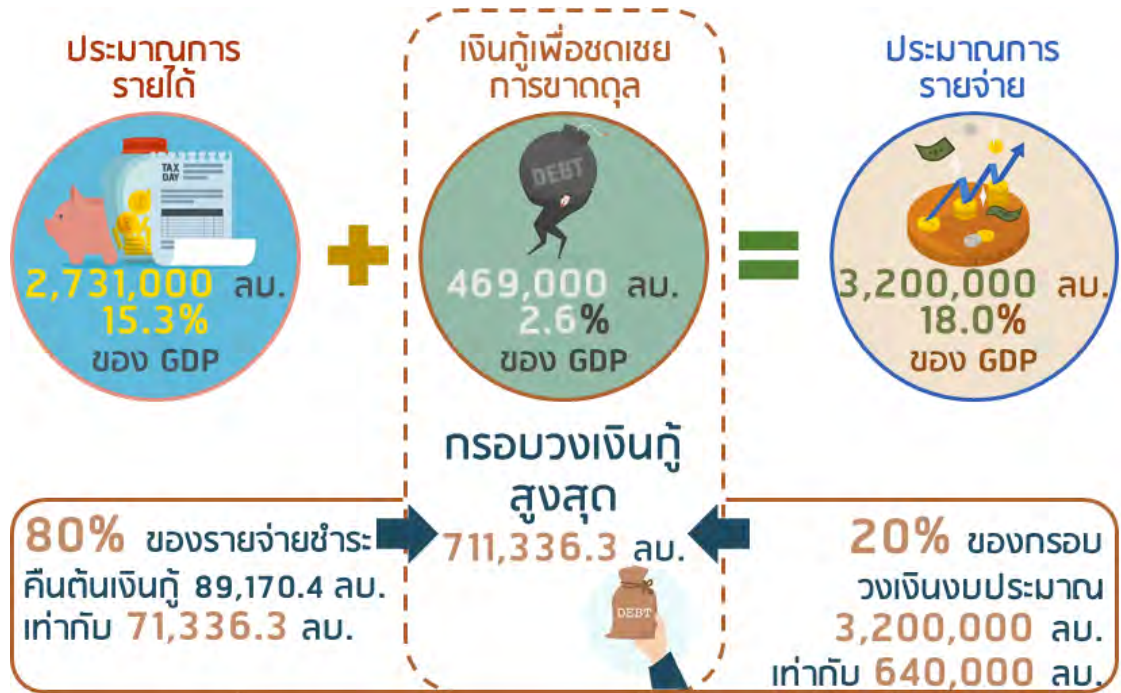
หน้าว่าง

2. แนวทางการจัดทำงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.1 นโยบายงบประมาณ และวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แผนภาพที่ 2-1 กรอบการกู้เงินสูงสุดเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

กรอบการกู้เงินสูงสุดเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณตาม พ.ร.บ.หนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 21

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

จากการประมาณการรายได้ของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งคาดว่าจะมีรายได้สุทธิจำนวน 2,731,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.3 ของ GDP ในขณะที่รัฐบาลได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายไว้ จำนวน 3,200,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.0 ของ GDP ดังนั้น นโยบายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จึงเป็นนโยบายงบประมาณขาดดุล ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ ควบคู่กับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี การปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล ตลอดจนเพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจของหน่วยงานตามกฎหมาย โดยกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณไว้ จำนวน 469,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.6 ของ GDP ซึ่งการขาดดุลงบประมาณดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อวินัยและฐานะทางการคลังของประเทศ ภายในกรอบการกู้เงินสูงสุดเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 711,336.3 ล้านบาท (รายละเอียดตามแผนภาพที่ 2-1)

2.2 แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แผนภาพที่ 2-2 แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่มา: คู่มือการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานงบประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรี
 จัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

2.3 ภาพรวมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่มา: ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

หน้าว่าง

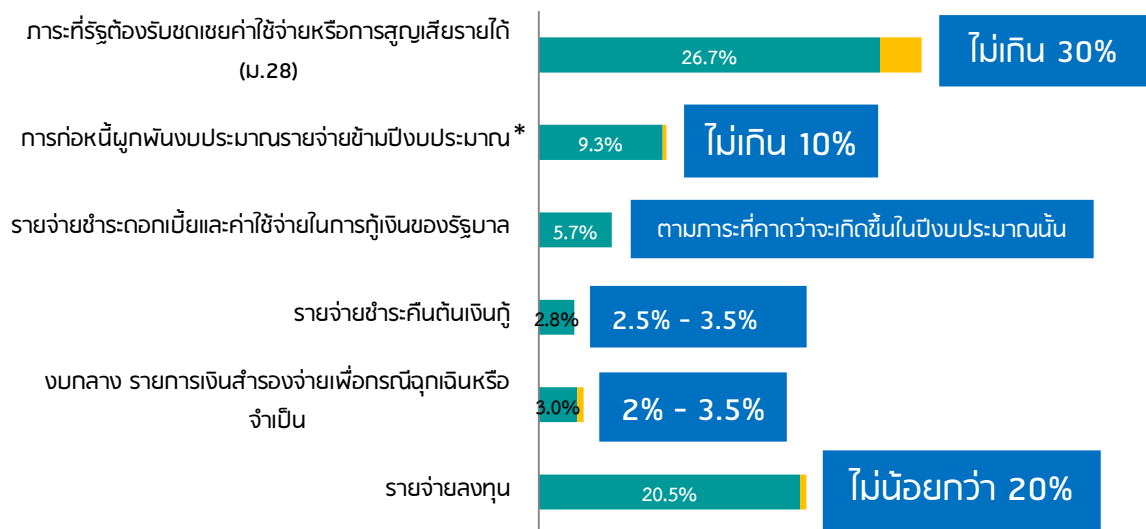

3. วิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.1 ผลกระทบต่อกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยได้กำหนดกรอบเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้หลายประการ ทั้งนี้ การประเมินผลกระทบต่อกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปียังอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐที่กำหนด โดยสัดส่วนรายจ่ายลงทุนสูงกว่ากรอบเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 0.5 และมีบางสัดส่วนที่เริ่มเข้าใกล้เพดานที่กำหนด คือ 1) การก่อกู้หนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณมีสัดส่วนร้อยละ 9.3 จากเพดานร้อยละ 10 และ 2) ภาระทางการเงินที่รัฐต้องรับผิดชอบเพื่อให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจจากการสูญเสียรายได้ หรือต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการจากการดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐบาล อยู่ที่ร้อยละ 26.7 จากเพดานร้อยละ 30 รายละเอียดดังแผนภาพที่ 3-1

แผนภาพที่ 3-1 สัดส่วนรายจ่ายตามกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ
ต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563

หมายเหตุ: * หมายถึง ภาระผูกพันงบประมาณข้ามปีรายการใหม่เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่มา: 1. มาตรา 20 (1) - (6) พระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

2. ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3. ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ดังนี้

เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2)

เรื่อง การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการเงินในภาค พ.ศ. 2561

เรื่อง กำหนดอัตราขาดค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 28 พ.ศ. 2561

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 อนุมัติจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปี 2561 ที่กั้นไว้เบิกจ่ายเหลือในปี และปี 2562 เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย 2 รายการภายใต้งบกลาง และเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร ภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น **45,659 ล้านบาท** ดังนี้

1. ใช้จ่ายจากงบประมาณปี 2561 งบกลาง 2,200 ล้านบาท และงบประมาณปี 2562 จำนวน 37,800 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น **40,000 ล้านบาท** เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
2. ใช้จ่ายจากงบประมาณปี 2561 จำนวน **5,100 ล้านบาท** เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ
3. ใช้จ่ายจากงบประมาณปี 2561 จำนวน **559 ล้านบาท** เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร ภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย 1) ค่าตอบแทนสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน 120 ล้านบาท 2) ค่าตอบแทนพิเศษรายเดือนสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ 46.1 ล้านบาท และ 3) ค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ 392.9 ล้านบาท

แสดงให้เห็นว่า การตั้งงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ในปีงบประมาณ 2562 ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา 20 (2) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่บัญญัติว่า “งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ต้องตั้งไว้เพียงพอเพียง”

อย่างไรก็ดี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่เพียงพอของรายจ่ายบุคลากรและสวัสดิการของรัฐ รัฐบาลจึงได้ตั้งงบประมาณดังกล่าวเพิ่มขึ้น โดยตั้งงบกลาง รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เป็นจำนวน 265,716.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 41,954.3 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 และตั้งงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน 71,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1,200 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7

สำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ (ม.28) ที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณแผ่นดิน และอาจส่งผลกระทบต่อภาระทางการคลังในระยะยาวได้¹ ซึ่งจะต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากรายงานความเสี่ยงทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่ง ครม. มีมติรับทราบเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2562 พบว่า ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รัฐบาลยังมีภาระคงค้างที่ต้องชดเชยให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) สำหรับการดำเนินการตาม

¹ มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และมติคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ในการประชุม ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ได้ออกประกาศเพื่อกำหนดให้การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการดังต่อไปนี้ เป็นการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต (1) การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องดำเนินการระหว่างปีงบประมาณ ที่มีกฎหมาย กฎระเบียบ หรือหลักเกณฑ์กำหนดให้ต้องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีโดยมีผลให้เกิดภาระต่องบประมาณไม่ว่าในปีงบประมาณใด หรือก่อนที่ผูกพันมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ หรือ (2) การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการของหน่วยงานของรัฐที่ก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ

นโยบายของรัฐบาล รวมจำนวนทั้งสิ้น 855,121 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

ข้อสังเกต PBO

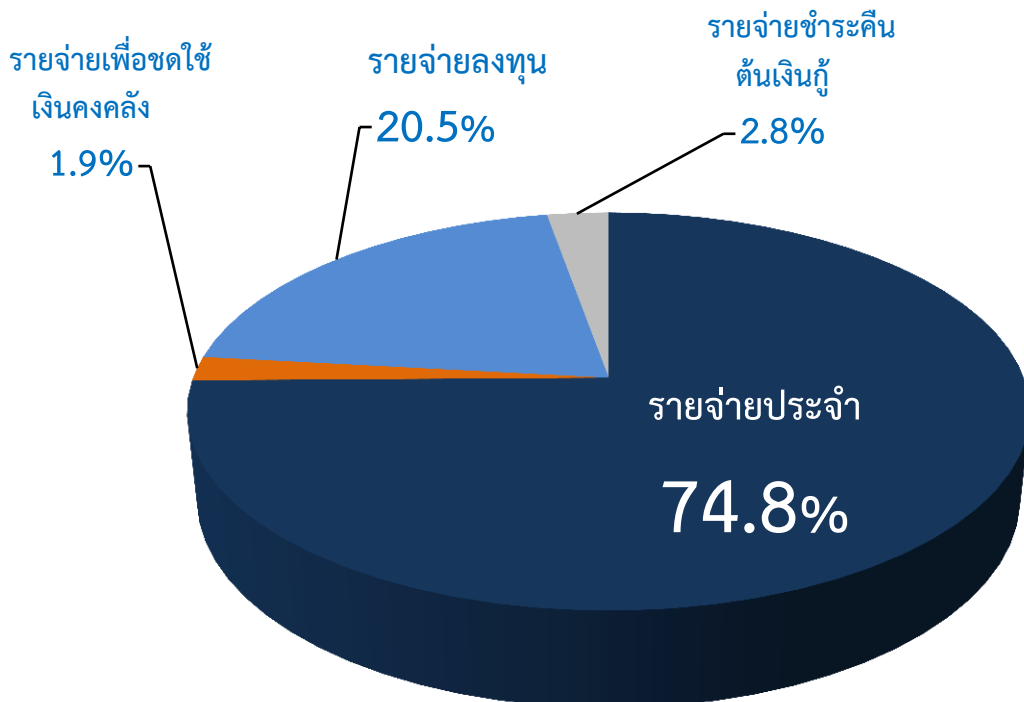
➤ ภาระคงค้างที่ต้องชดเชยให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) สำหรับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล จำนวนทั้งสิ้น 855,121 ล้านบาท แม้จะคงอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ แต่ก็บ่งชี้ว่าปัจจุบันรัฐบาลมีภาระงบประมาณที่ต้องชดเชยค่าใช้จ่ายให้หน่วยงานของรัฐอยู่อีกเป็นจำนวนมาก

➤ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง มาตรา 20 (5) และไม่ให้มีผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจในระยะยาว รัฐบาลจึงควรตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดเชยการดำเนินโครงการนโยบายรัฐให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในโอกาสแรกที่กระทำได้

3.2 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีกรอบวงเงินรายจ่ายทั้งสิ้น 3,200,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 18.0 ต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 200,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.7 โดยมีโครงสร้างรายจ่าย ดังนี้

แผนภาพที่ 3-2 โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

(1) รายจ่ายประจำ จำนวน 2,392,314.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 119,658.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.3 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 75.8

(2) รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน 62,709.5 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.9 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ไม่มีการตั้งงบประมาณเพื่อการดังกล่าว

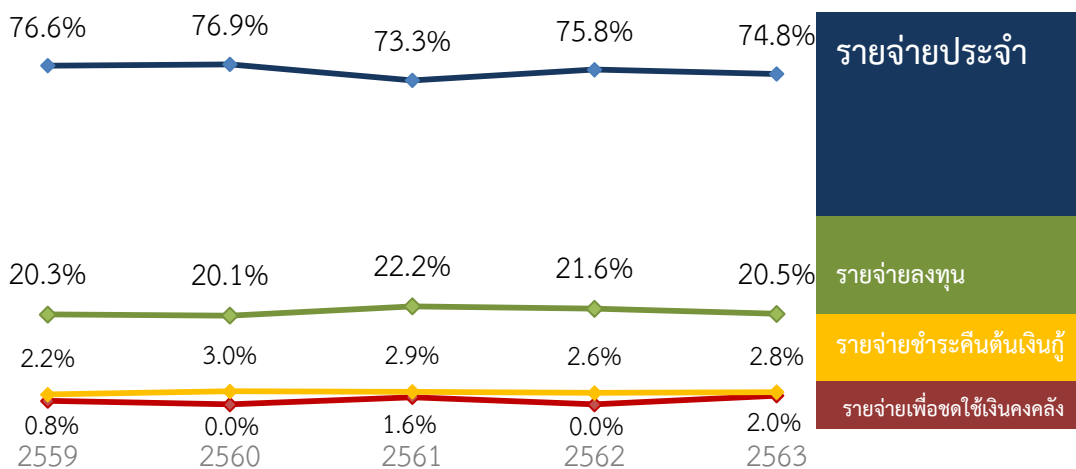
(3) รายจ่ายลงทุน จำนวน 655,805.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 6,667.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.0 อย่างไรก็ตาม สัดส่วนต่อปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี คิดเป็นร้อยละ 20.5 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่รายจ่ายลงทุนมีสัดส่วนร้อยละ 21.6 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ก็ถือว่ายังอยู่ในกรอบวินัยการเงินการคลัง ตามมาตรา 20 (1) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้ต้องมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าส่วนที่ขาดดุลงบประมาณ จำนวน 469,000.0 ล้านบาท

(4) รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ จำนวน 89,170.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 10,964.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.0 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 2.6

ข้อสังเกต PBO

วงเงินที่ตั้งไว้เพื่อบริหารจัดการหนี้ภาครัฐจำนวน 272,127.1 ล้านบาท เมื่อหักส่วนชำระคืนเงินต้น จำนวน 89,170.4 ล้านบาท จะเห็นว่าดอกเบี้ยที่ต้องชำระ และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาล มีจำนวนถึง 182,956.7 ล้านบาท จึงเห็นว่างบประมาณในการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปเพื่อการชำระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการก่อหนี้ใหม่ ขณะที่การชำระคืนเงินต้นในแต่ละปีเป็นส่วนน้อย ซึ่งอาจกระทบต่อสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP และส่งผลต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวได้

แผนภาพที่ 3-3 เปรียบเทียบโครงสร้างงบประมาณ 5 ปีย้อนหลัง

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2563 พบว่าสัดส่วน “รายจ่ายประจำ” ต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ระหว่างร้อยละ 73.3- 76.9 ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายลงทุนต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ระหว่างร้อยละ 17.5 – 22.5

ข้อสังเกต PBO

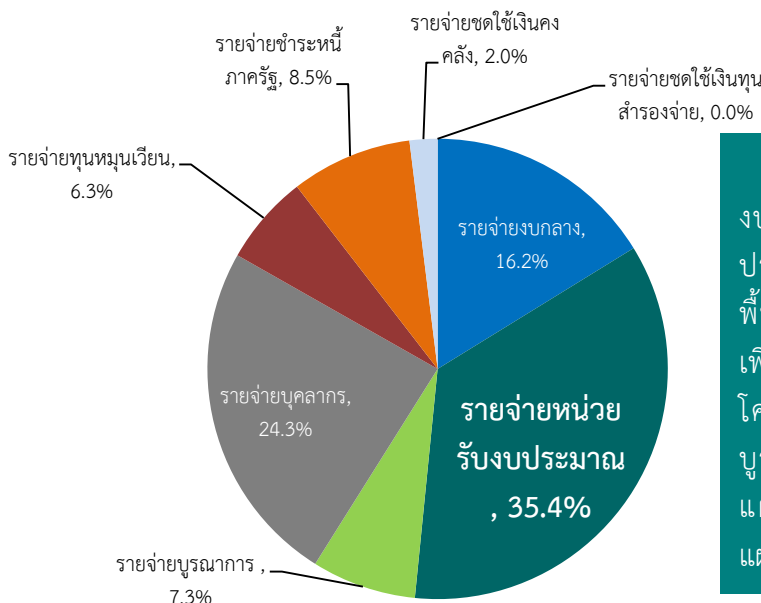
➤ แม้รายจ่ายลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะมีจำนวนสูงกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลงบประมาณ และมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามกรอบวินัยการคลังในมาตรา 20 (1) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 แต่ก็ถือว่ายังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับรายจ่ายประจำซึ่งยังอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง

➤ การที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ในมาตรา 20 (1) กำหนดให้รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายลงทุนในสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในขณะที่รายจ่ายประจำมีสัดส่วนสูง ทำให้รายได้ของรัฐบาลส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้จ่ายเป็นรายจ่ายประจำ จึงต้องกู้เงินมาสมทบเพื่อให้รายจ่ายลงทุนมีสัดส่วนเป็นไปตามกรอบวินัยการเงินการคลัง อาจเป็นเหตุให้ขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ย่อมมีผลกระทบต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวได้

ดังนั้น จึงควรปรับโครงสร้างภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดรายจ่ายประจำ ขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐในสูงขึ้น อันจะทำให้สัดส่วนรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องกู้เงินมาชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

3.3 งบประมาณจำแนกตามกลุ่มรายจ่าย

แผนภาพที่ 3-4 สัดส่วนงบประมาณรายจ่าย 8 กลุ่ม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กลุ่มงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณประกอบด้วย งบประมาณภายใต้แผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นมากจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างแผนงานโดยลดจำนวนแผนงานบูรณาการจาก 24 แผนงาน เหลือ เพียง 15 แผนงาน โดยย้ายส่วนที่ปรับลดไปอยู่ในแผนงานยุทธศาสตร์

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

1. โครงสร้างของการจำแนกกลุ่มรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็น 8 กลุ่มรายจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

2. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้ให้ความสำคัญกับ “แผนงานยุทธศาสตร์” ประกอบกับการปรับลดแผนงานบูรณาการจาก 24 แผนงานในปี 2562 เหลือ 15 แผนงาน จึงทำให้งบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ (Function) ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 38.5 ในขณะที่รายจ่ายแผนงานบูรณาการลดลงเหลือเพียงสัดส่วนร้อยละ 7.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเฉพาะแผนงานบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ได้ปรับไปตั้งจ่ายไว้ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ ดังนี้

(1) แผนงานบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับการจัดสรรฯ โดยตรง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 76 แห่ง และส่วนที่สอง เป็นงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นเงินอุดหนุน เทศบาล และ อบต. ทั่วประเทศ

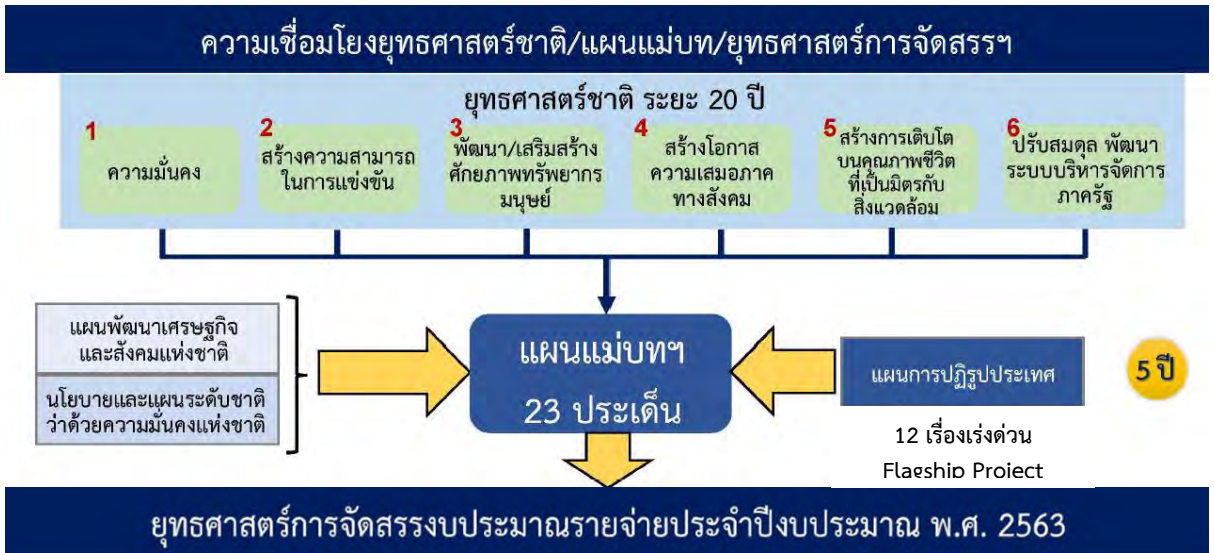
(2) แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน 24,000.0 ล้านบาท ซึ่งจัดสรรให้จังหวัด 76 จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่ม ได้เปลี่ยนเป็นแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

นอกจากนี้ ยังมีแผนงานบูรณาการพัฒนาระบบประกันสุขภาพซึ่งมีวงเงินประมาณปี 2562 จำนวน 223,933.1 ล้านบาท ถูกย้ายไปอยู่ในแผนงานยุทธศาสตร์ด้วยเช่นกัน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้งบประมาณแผนงานบูรณาการในปี 2563 ลดลงจากปีงบประมาณ 2562 จำนวน 806,244.7 ล้านบาท (ข้อมูลจาก พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.9 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เหลือจำนวน 235,091.0 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

3.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

แผนภาพที่ 3-5 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

วงเงินงบประมาณ 3,200,000.0 ล้านบาท

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
1. การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ 2. การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	1. การพัฒนาภาคการเกษตร 2. การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 3. การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 4. การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 5. การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ พลังงานและดิจิทัล 7. การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม 8. การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 3. การพัฒนาการเรียนรู้ 4. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี 5. การพัฒนาศักยภาพการกีฬา	1. การเสริมสร้างพลังทางสังคม 2. การพัฒนาความเสมอภาค และส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 3. การสร้างหลักประกันทางสังคม	1. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	1. การพัฒนาการบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ 2. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ 3. การพัฒนากฎหมายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม
428,190.6 13.4%	380,803.1 11.8%	571,073.8 17.9%	765,209.4 23.9%	118,700.2 3.7%	504,686.3 15.8%
รายการคำดำเนินการภาครัฐ (แผนงานบุคลากรภาครัฐ / แผนงานเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น / แผนงานบริหารจัดการพื้นที่ภาครัฐ)					
431,336.6 13.5%					

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้กำหนดกรอบวงเงิน 3,200,000.0 ล้านบาท ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ (รวม 59 แผนงาน) โดยเชื่อมโยงและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนปฏิรูปประเทศ และนโยบายเร่งด่วน 12 เรื่องของรัฐบาลตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน (2) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก (4) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม (5) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน (6) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต (7) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 (8) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ (9) การแก้ไขปัญหาอาสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ (10) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน (11) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย และ (12) การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ในมิตียุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยแบ่งเป็นงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผลเป็นรูปธรรมตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณทั้ง 6 ด้าน จำนวน 2,768,663.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.5 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย และงบประมาณเพื่อเป็นรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และรายการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐและแผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน 431,336.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย

สำหรับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

(1) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จำนวน 765,209.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.9

(2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 571,073.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.8

(3) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 504,686.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2563 จำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

หน่วย: ล้านบาท

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563		เพิ่ม/ลด	
	งบประมาณ	ร้อยละ	งบประมาณ	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านความมั่นคง	321,789.7	10.7	428,190.6	13.4	106,400.9	33.1
2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	408,039.5	13.6	380,803.1	11.8	-27,236.4	-6.7
3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ^②	561,134.3	18.7	571,073.8	17.9	9,939.5	1.8
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ^①	396,716.8	13.2	765,209.4	23.9	368,492.6	92.9
5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	116,231.9	3.9	118,700.2	3.7	2,468.3	2.1
6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ^③	836,977.9	27.9	504,686.3	15.8	-332,291.6	-39.7
รวม 6 ยุทธศาสตร์	2,640,890.1	88.0	2,768,663.4	86.5	127,773.3	4.8
7. รายการค่าดำเนินการภาครัฐ	359,109.9	12.0	431,336.6	13.5	72,226.7	20.1
7.1 แผนงานบริหารเพื่อรองรับการผูกพันเงินหรือจำเป็น	99,500.0	3.3	96,500.0	3.0	-3,000.0	-3.0
7.2 แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	259,609.9	8.7	272,127.1	8.5	12,517.2	4.8
7.3 แผนงานรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง	0.0	0.0	62,709.5	2.0	62,709.5	100.0
รวมทั้งสิ้น	3,000,000.0	100.0	3,200,000.0	100.0	200,000.0	6.7

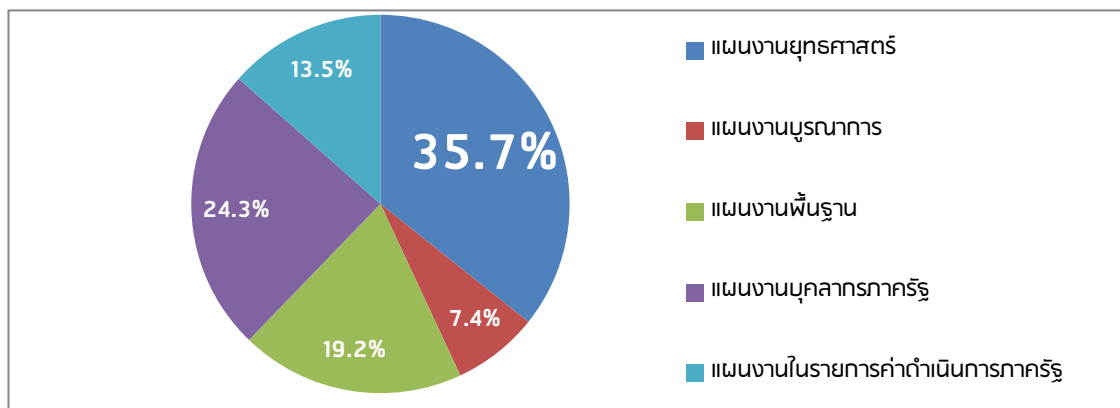
ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

สำหรับยุทธศาสตร์ฯ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ลดลง 27,236.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.7 และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ลดลง 332,291.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.7 ตามลำดับ

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามประเภทของแผนงาน ประกอบด้วย 4 แผนงาน คือ แผนงานยุทธศาสตร์ฯ แผนงานบูรณาการฯ แผนงานพื้นฐาน แผนงานบุคลากรภาครัฐ และ 1 แผนงานในรายการค่าดำเนินการภาครัฐพบว่า มีสัดส่วนของแผนงานที่ได้รับงบประมาณสูงสุด ดังนี้

แผนภาพที่ 3-6 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามประเภทแผนงาน

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

3.5 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามประเภทงบรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี 2562 และปี 2563 พบว่า

ประเภทงบรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ งบเงินอุดหนุน เพิ่มขึ้นจำนวน 146,436.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.4 รองลงมา งบรายจ่ายอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 64,250.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.8 และงบบุคลากร เพิ่มขึ้นจำนวน 9,047.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

สำหรับประเภทงบรายจ่ายที่ลดลง ได้แก่ งบลงทุน ลดลงจำนวน 17,806.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.5 และงบดำเนินงาน ลดลงจำนวน 1,927.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 3-2 เปรียบเทียบประเภทงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2563

หน่วย: ล้านบาท

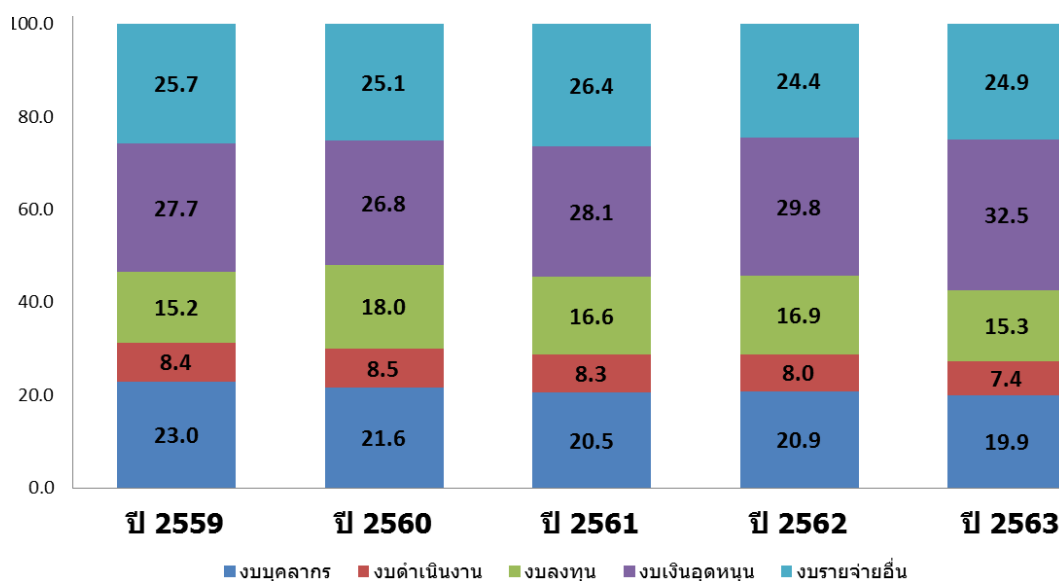
รายการ	ปีงบประมาณ					เพิ่ม/ลด จากปี 2562	
	2559	2560	2561	2562	2563	งบประมาณ	ร้อยละ
1. งบบุคลากร	637,536.1	630,331.7	626,180.5	626,474.7	635,522.0	9,047.3	1.4
2. งบดำเนินงาน	233,497.3	249,244.0	252,862.7	239,279.1	237,351.3	-1,927.8	-0.8
3. งบลงทุน*	421,871.9	526,987.7	507,301.7	506,475.1	488,668.5	-17,806.6	-3.5
4. งบเงินอุดหนุน	770,332.1	782,740.2	857,554.9	894,678.8	1,041,115.1	146,436.3	16.4
5. งบรายจ่ายอื่น	712,762.6	733,696.4	806,100.2	733,092.3	797,343.1	64,250.8	8.8
รวมทั้งสิ้น	2,776,000.0	2,923,000.0	3,050,000.0	3,000,000.0	3,200,000.0	200,000.0	6.7

หมายเหตุ: * งบลงทุนเป็นรายจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง เป็นส่วนหนึ่งของ “รายจ่ายลงทุน” ซึ่งครอบคลุมไปถึงงบลงทุนและงบรายจ่ายประเภทอื่น ๆ ที่มีลักษณะการใช้จ่ายเช่นเดียวกับงบลงทุน

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แผนภาพที่ 3-7 สัดส่วนประเภทงบรายจ่ายต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2562 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2559 - 2563 จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 งบเงินอุดหนุน มีการจัดสรรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และรองลงมา คือ งบรายจ่ายอื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.9 สำหรับงบลงทุน งบดำเนินงาน และงบบุคลากรมีสัดส่วนลดลงเล็กน้อย จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

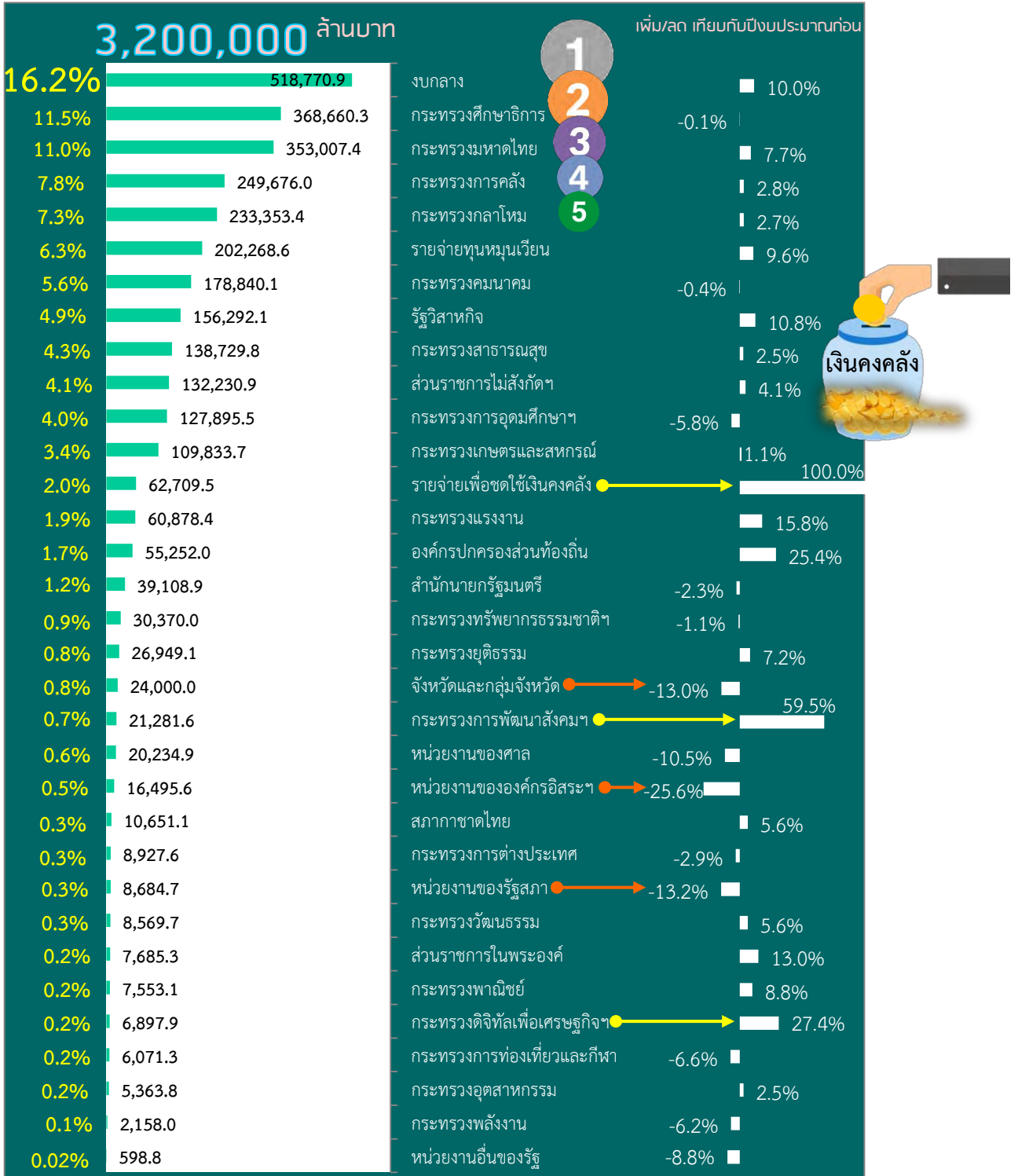
ข้อสังเกต PBO

- แม้ว่างบบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะได้รับจัดสรรงบประมาณลดลง แต่ในข้อเท็จจริง พบว่า ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยังมีการจัดสรรงบประมาณไว้ในงบรายจ่ายประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น งบดำเนินงาน (ลูกจ้างตามสัญญาจ้าง) งบเงินอุดหนุน (เช่น บุคลากรองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานรัฐสภา ศาล และองค์กรอิสระ)
- งบเงินอุดหนุนอยู่ในสัดส่วนที่สูงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๆ มา เนื่องจากมีการจัดสรรงบเงินอุดหนุนให้แก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาล และองค์กรอิสระเป็นประเภทรายจ่าย “งบเงินอุดหนุน” จากเดิมที่จัดสรรไว้ใน “งบรายจ่ายอื่น” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

3.6 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวง

แผนภาพที่ 3-8 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำแนกตามกระทรวง

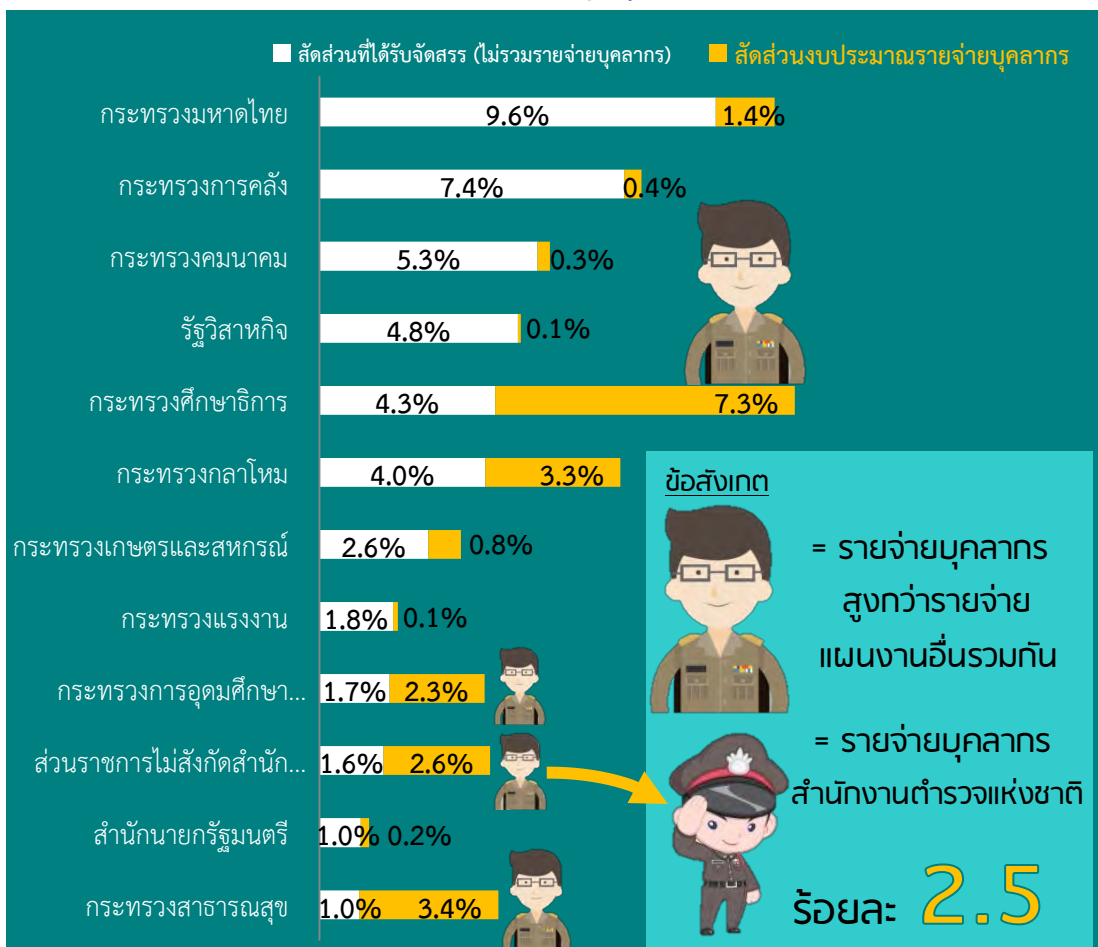

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็นรายจ่ายงบกลางมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 10.0 โดยเป็นผลมาจากรายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นจำนวน 41,954.3 ล้านบาท รองลงมา เป็นงบรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 368,660.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 0.1 เนื่องจากงบประมาณบางส่วนได้จัดสรรไปเป็นของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2562

แผนภาพที่ 3-9 สัดส่วนรายจ่ายบุคลากรกับรายจ่ายอื่น ๆ จำแนกตามกระทรวง (สูงสุด 12 อันดับ)

ที่มา: ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

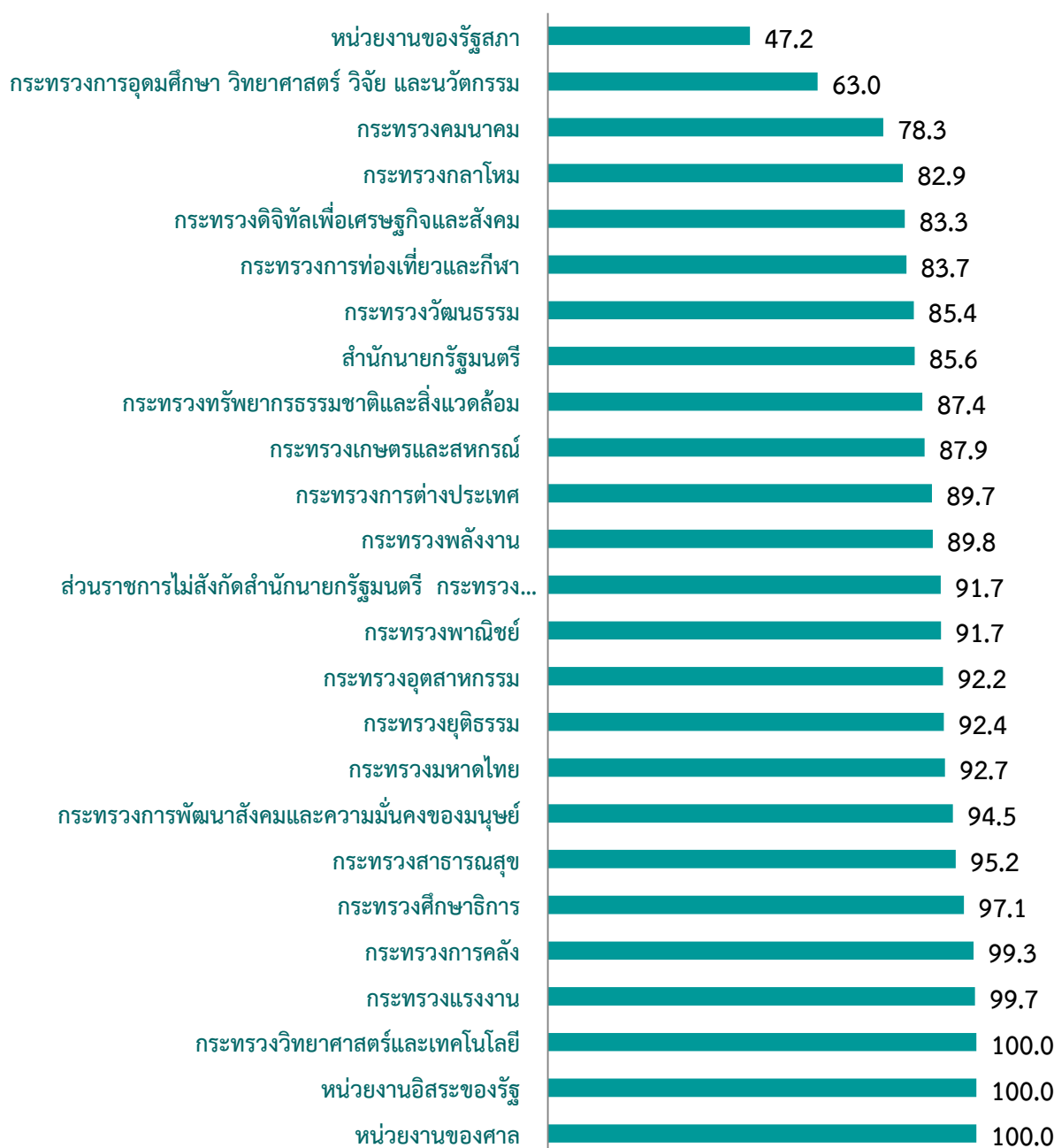
จากแผนภาพดังกล่าว พบว่า **กระทรวงมหาดไทย** เป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโดยไม่รวมงบรายจ่ายบุคลากร มากที่สุด จำนวน 307,415.8 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.6 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (รวมเงินอุดหนุนเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 252,351.6 ล้านบาท) จึงทำให้มีงบประมาณสำหรับการดำเนินงานมากที่สุด

สำหรับกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบุคลากร มีสัดส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในขณะที่งบรายจ่ายอื่น ๆ มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 4.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี อันเป็นผลมาจากกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนบุคลากรมากที่สุด

แผนภาพที่ 3-10 ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2562 จำแนกตามกระทรวง

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

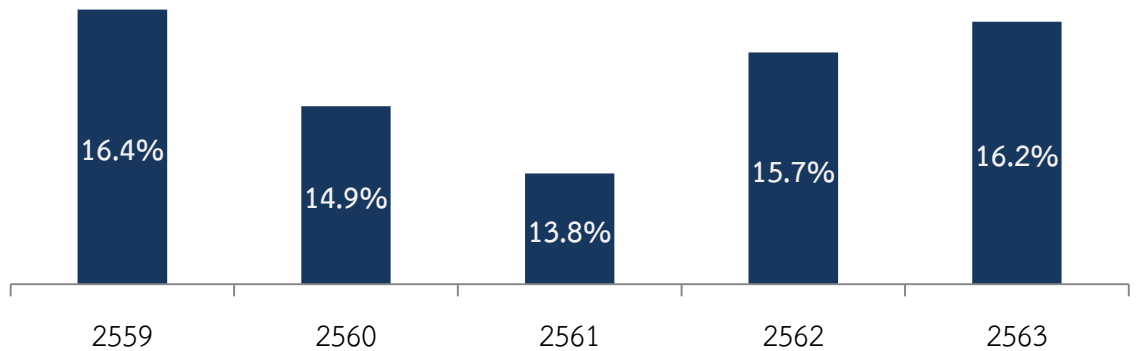
ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

3.7 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็น “งบกลาง” จำนวน 11 รายการ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 518,770.9130 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งถือว่ามีส่วนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของงบกลางในปีที่ผ่านมา ในสัดส่วนร้อยละ 15.4 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (รายละเอียดดังแผนภาพที่ 3-11)

แผนภาพที่ 3-11 การเปรียบเทียบสัดส่วนงบกลางต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ปี 2559 – 2563)

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายงบกลางของปีงบประมาณที่ผ่านมาพบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น 47,238.9 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยมีรายละเอียดรายจ่ายงบกลางทั้ง 11 รายการ ดังตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 รายการงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

รายการ	จำนวน (ล้านบาท)
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรับเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ	1,000.0
2. ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน	3,000.0
3. ค่าใช้จ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2,500.0
4. ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ③	71,200.0
5. เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	500.0
6. เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	4,940.0
7. เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ①	265,716.3
8. เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ	10,464.6
9. เงินสมทบลูกจ้างประจำ	670.0
10. เงินสำรอง สมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ	62,780.0
11. เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ②	96,000.0
รวม	518,770.9

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ทั้งนี้ พบว่ารายจ่ายงบกลางหลายรายการเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะรายการที่มีวงเงินเพิ่มขึ้นสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เพิ่มขึ้นจำนวน 41,954.3180 ล้านบาท
- 2) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ เพิ่มขึ้น 7,395.000 ล้านบาท
- 3) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ เพิ่มขึ้นจำนวน 1,200.0 ล้านบาท

ในขณะเดียวกัน ก็มีค่าใช้จ่ายงบกลางบางรายการลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา อาทิ เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ เป็นต้น รวมถึง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” ซึ่งลดลงมากที่สุด โดยลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3,000.0 ล้านบาท

สำหรับรายจ่ายงบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” ตามมาตรา 20 (6) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2560 กำหนดให้ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของหน่วยงานของรัฐ และต้องมีสัดส่วนตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ประกาศกำหนดด้วย ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่างๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2561 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” นั้นต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 แต่ไม่เกินร้อยละ 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ดังนั้น งบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่ตั้งไว้ จำนวน 96,000.0 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 3,200,000.0 ล้านบาท อยู่ที่ร้อยละ 3.0 จึงถือว่ายังอยู่ในกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ ตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อสังเกต PBO

➤ รายจ่ายงบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” โดยเฉลี่ยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แม้จะยังอยู่ในกรอบวินัยการเงินการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐฯ แต่จากการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ พบว่า มีการกักเงินดังกล่าวไว้เบิกจ่ายเหลือมปีอย่างต่อเนื่อง เช่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 - 2560 มีการกักเงินดังกล่าวโดยไม่มีหนี้ผูกพันสะสม จำนวน 34,406.7 ล้านบาท (ที่มา: ผลการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกจ่ายเหลือมปีงบกลาง จากระบบ GFMS ณ วันที่ 30 เมษายน 2561)

➤ บทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 55 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ของการกักเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปีว่า “ต้องมีการกักหนี้ผูกพันไว้แล้วภายในปีงบประมาณนั้นด้วย” ถึงจะขอเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปีได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ใหม่นี้จะมีผลใช้บังคับกับงบประมาณรายจ่ายงบกลางทุกรายการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป ดังนั้น หากมีการตั้งรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ไว้เกินความจำเป็นและไม่สามารถกักหนี้ผูกพันได้ทันภายใน

ปีงบประมาณ ย่อมทำให้เงินงบประมาณส่วนนั้นตกไป เป็นการเสียโอกาสในการใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาประเทศในเรื่องที่จำเป็นเร่งด่วน

➤ ในขณะเดียวกัน ตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 กำหนดให้ “มีเงินทุนสำรองจ่าย” ไว้ จำนวน “ห้าหมื่นล้านบาท” เพื่อไว้ใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน หรือกรณีที่ย่อยจ่ายงบกลาง “รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น” ตั้งไว้ไม่เพียงพอ จึงเป็นหลักประกันอยู่แล้วว่าหากมีกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นรัฐบาลก็ยังมีเงินทุนสำรองไว้ใช้จ่ายได้

ดังนั้น รายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จึงควรตั้งไว้ให้เพียงพอกับความจำเป็น โดยพิจารณาผลการใช้จ่ายที่ผ่านมา ประกอบกับกรอบวินัยการเงินการคลังตามที่กฎหมายกำหนด

3.8 งบประมาณรายจ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจ

3.8.1 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในภาพรวม

“รัฐวิสาหกิจ” เป็นหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบหน่วยงาน องค์การของรัฐ รวมถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รัฐหรือองค์กรของรัฐถือหุ้นร่วมทุนอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ มีลักษณะการดำเนินงานในเชิงธุรกิจที่มุ่งแสวงหากำไร หรือการให้บริการ สาธารณะโดยสามารถเรียกเก็บค่าบริการจากประชาชนผู้ใช้บริการได้ จึงมีหน้าที่หารายได้เข้ารัฐ ดังนั้น โดยหลักการรัฐวิสาหกิจจะต้องพึ่งพาตัวเองได้โดยไม่จำเป็นต้องได้เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินทุกปี

ทั้งนี้ ข้อมูลล่าสุดของกระทรวงการคลัง ตามรายงานฐานะการเงินเมื่อสิ้นงวดบัญชี ปี 2560 ซึ่งเป็นงบการเงินที่ผ่านการรับรองของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว รัฐวิสาหกิจไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 55 แห่ง มีสินทรัพย์รวม 13,487,147.44 ล้านบาท มีรายได้รวม 3,417,361.18 ล้านบาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายจำนวน 3,109,809.04 ล้านบาท ทำให้มีกำไรสุทธิจำนวน 328,855.00 ล้านบาท คิดเป็น กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมประมาณร้อยละ 2.49 ซึ่งมีการนำส่งกำไรหรือเงินรายได้อื่นเข้าคลังเป็น รายได้แผ่นดินจำนวน 158,726.78 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 48.26 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี

ตารางที่ 3-4 ภาพรวมการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และการนำส่งกำไรเป็นรายได้แผ่นดิน

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2559	2560	2561*
1. สินทรัพย์รวม	12,661,990	13,487,147.44	13,861,850.01
2. หนี้สินรวม	10,375,783	11,031,270.91	11,191,791.78
3. ส่วนของทุน	2,286,027	2,455,876.53	2,670,058.23
4. กำไรสุทธิ	263,532	328,855.00	299,426.35
5. นำส่งรายได้แผ่นดิน	154,595.79	158,726.78	152,149.21
6. งบประมาณที่อุดหนุนรัฐวิสาหกิจ	143,804.82	140,263.10	156,292.05
7. ภาระงบประมาณอุดหนุนรัฐวิสาหกิจสุทธิในแต่ละปี (5 - 6)	10,790.97	18,463.68	(4,142.84)

หมายเหตุ: * ตัวเลขประมาณการ หมายถึง งบการเงินที่ยังไม่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2563

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการดำเนินงานในภาพรวมรัฐวิสาหกิจไทยยังคงมีผลกำไร และสามารถนำส่งส่วนของกำไรเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ก็มีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งที่มีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนอย่างต่อเนื่อง เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น โดยประมาณการว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รัฐวิสาหกิจไทยจะมีหนี้สินรวมจำนวนถึง 11,191,791.78 ล้านบาท จึงทำให้รัฐบาลมีภาระทางการคลังจากการรับภาระหนี้แทนรัฐวิสาหกิจที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงต้องจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจเหล่านี้เพื่อเป็นทุนในการดำเนินกิจการในแต่ละปีอีกด้วย และมีแนวโน้มที่จะทำให้เงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจจะมีจำนวนมากกว่า ส่วนของกำไรหรือเงินรายได้ที่รัฐวิสาหกิจนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินด้วย แต่ทั้งนี้ หากไม่รวมงบประมาณเพื่อชดเชยการสูญเสียรายได้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จากการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามนโยบายของรัฐบาล รวมถึงการรับภาระหนี้แทนรัฐวิสาหกิจ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยรวมถือว่ารัฐวิสาหกิจไทยยังสามารถรักษาระดับการนำส่งกำไรเป็นรายได้แผ่นดินได้อย่างต่อเนื่อง

แผนภาพที่ 3-12 กำไร/ขาดทุนของรัฐวิสาหกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560* (10 ลำดับแรก)

หมายเหตุ: * ตัวเลขงบการเงินได้รับการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

3.8.2 การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนแก่รัฐวิสาหกิจ จำนวน 24 แห่ง รวม 156,292.1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ที่ร้อยละ 4.88 โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 การจัดสรรงบประมาณให้แก่รัฐวิสาหกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2563	ลักษณะการจัดสรรงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)				
รัฐวิสาหกิจที่ได้รับเงินอุดหนุน	รายจ่ายของ หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ	รายจ่าย บุคลากร ภาครัฐ	แผนงาน บริหาร ภาครัฐ	การดำเนินงาน ภายใต้แผนงาน บูรณาการ	รวม
1. การกีฬาแห่งประเทศไทย	2,082.0	282.0	-	357.2	2,721.2
2. การเคหะแห่งชาติ	1,775.4	-	-	-	1,775.4
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	2,160.6	943.5	-	3,432.8	6,536.9
4. การยางแห่งประเทศไทย	80.0	-	-	-	80.0
5. การรถไฟแห่งประเทศไทย	2,683.1	306.2	8,033.5	2,716.1	13,738.9
6. การรถไฟฟ้ามหานคร แห่งประเทศไทย (รฟม.)	-	-	9,031.3	3,506.9	12,538.2
7. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย	1,386.8	-	-	-	1,386.8
8. ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์	59,653.4	-	30,166.4	-	89,819.8
9. ธนาคารออมสิน	5,045.4	-	-	-	5,045.4
10. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	148.4	-	-	-	148.4
11. บริษัทประกันสินเชื่อ อุตสาหกรรมขนาดย่อม	4,073.7	-	-	-	4,073.7
12. บริษัทบริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด	2,800.0	-	-	-	2,800.0
13. สถาบันการบินพลเรือน	509.6	83.6	-	48.3	641.5
14. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)	303.3	426.3	-	137.2	866.8
15. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	2,243.4	-	3,072.6	-	5,316.0

2563	ลักษณะการจัดสรรงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)				
รัฐวิสาหกิจที่ได้รับเงินอุดหนุน	รายจ่ายของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	รายจ่ายบุคลากรภาครัฐ	แผนงานบริหารนี้ภาครัฐ	การดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการ	รวม
16. องค์การคลังสินค้า	1,559.6	-	-	-	1,559.6
17. องค์การจัดการน้ำเสีย	65.4	65.6	-	304.9	435.9
18. องค์การตลาดเพื่อการเกษตร	8.1	16.3	-	-	24.4
19. องค์การพิพิธภัณฑวิทยาสาสตร์แห่งชาติ	1,074.6	93.2	-	-	1,167.8
20. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	108.3	60.6	-	2.3	171.2
21. องค์การสวนสัตว์	719.0	161.9	-	-	880.9
22. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	220.8	24.8	-	-	245.6
23. การประปาส่วนภูมิภาค	-	-	-	4,008.1	4,008.1
24. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	-	-	-	309.6	309.6
รวม	88,700.9	2,464.0	50,303.8	14,823.4	156,292.1

ที่มา: ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

1. จากตารางที่ 3-5 จะเห็นว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ 24 แห่ง เป็นจำนวน 156,292.1 ล้านบาท โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1.1 เงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจ (Function) ภายใต้แผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ จำนวน 21 แห่ง รวมเป็นเงิน 88,700.9 ล้านบาท

1.2 เงินอุดหนุนที่เป็นรายจ่ายด้านบุคลากรของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 แห่ง รวมเป็นเงิน 2,464.0 ล้านบาท

1.3 เงินอุดหนุนภายใต้แผนงานบริหารนี้ภาครัฐสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่องรวมถึงรัฐวิสาหกิจที่ต้องเร่งรัดดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานตามนโยบายรัฐบาลซึ่งจะต้องกู้เงินมาดำเนินการ ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) รวมถึงการตั้งงบประมาณเพื่อชดเชยภาระคงค้างให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) รวมกัน จำนวน 50,303.8 ล้านบาท

1.4 เงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการ เช่น แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และแผนงานบูรณาการด้านโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวและบริการ รวมทั้งสิ้น 14,823.4 ล้านบาท

2. สำหรับรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ตามนโยบายรัฐบาล ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 89,819.8 ล้านบาท

ทั้งนี้ รายงานความเสี่ยงทางการคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (ตามมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561) รัฐบาลยังมีภาระคงค้างที่ต้องชดเชยให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) สำหรับการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 855,121.0 ล้านบาท ซึ่งเป็นภาระที่รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณชดเชยให้ในโอกาสแรก ที่กระทำได้ ตามความในมาตรา 20 (5) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ขณะเดียวกัน สถาบันการเงินเฉพาะกิจบางแห่งก็ยังมีปัญหาการขาดทุน เช่น ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการเพิ่มทุนจาก “กองทุนพัฒนาสถาบันการเงินเฉพาะกิจ” จำนวน 16,079.0 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุนดังกล่าว

3. ในส่วนของรัฐวิสาหกิจ “ด้านการให้บริการสังคม” ที่ยังคงมีผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่อง เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เป็นต้น ยังเป็นภาระที่รัฐบาลต้องจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 13,738.9 ล้านบาท องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวน 2,243.5 ล้านบาท

รัฐบาลยังคงมีภาระทางการคลังจากการรับภาระหนี้แทนรัฐวิสาหกิจที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่อง เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เป็นต้น โดย ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีภาระทางการคลังในส่วนนี้ รวมทั้งสิ้น 218,405.0 ล้านบาท

4. ในขณะเดียวกัน การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) ก็มีภาระที่ต้องดำเนินการก่อสร้างพื้นฐานระบบรางเพื่อรองรับการขยายตัวของของเศรษฐกิจและสังคมตามนโยบายของรัฐบาล จึงต้องมีการกู้เงินมาดำเนินการทำให้รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณอุดหนุนรัฐวิสาหกิจดังกล่าว เพื่อการชำระหนี้สาธารณะ จำนวน 8,033.5 ล้านบาท และจำนวน 9,031.3 ล้านบาท ตามลำดับ

5. นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจที่มีส่วนในการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ภายใต้แผนงานบูรณาการต่าง ๆ เช่น แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค แผนงานบูรณาการการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ เป็นต้น โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้สูงสุด จำนวน 4,035.1 ล้านบาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 3,432.8 ล้านบาท การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) จำนวน 3,506.8 ล้านบาท และการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน 2,716.1 ล้านบาท ตามลำดับ

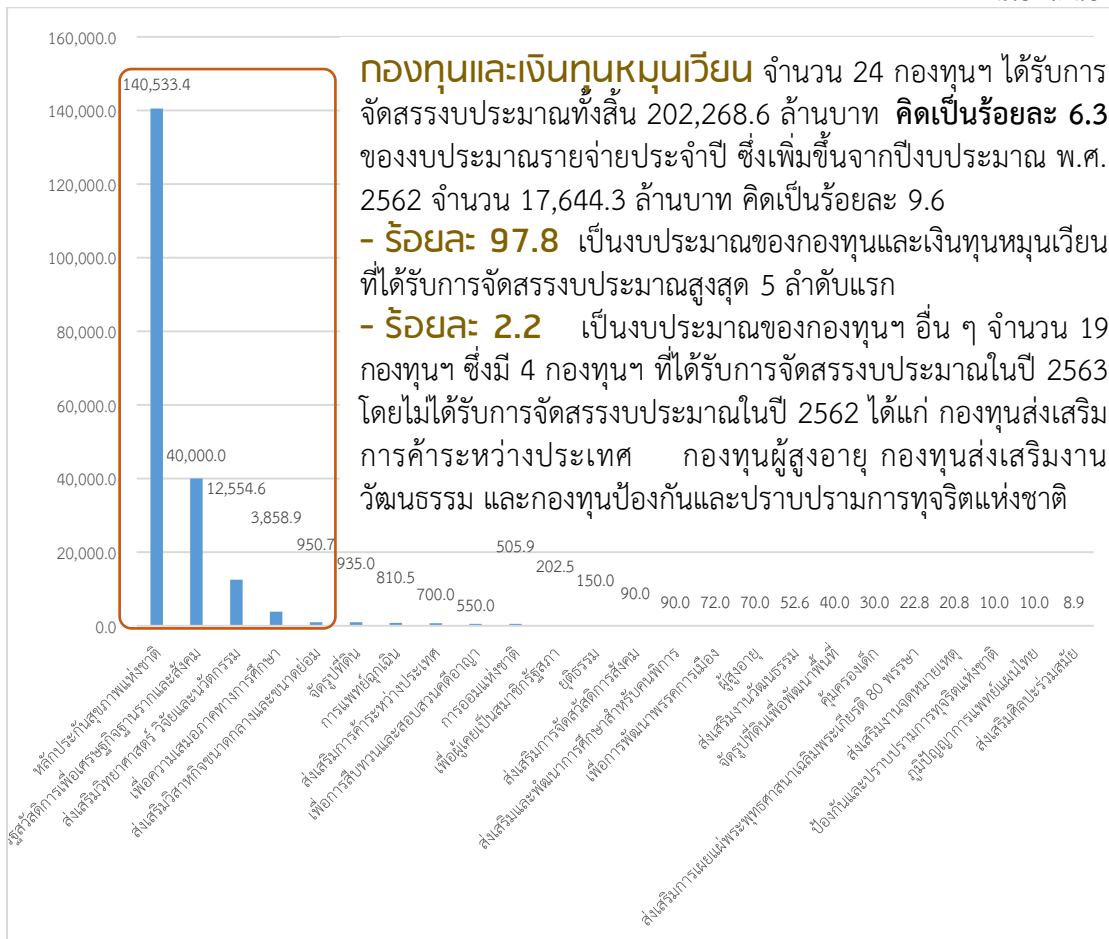
ข้อสังเกต PBO

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนรวมเป็นเงินกว่า 2,463.8 ล้านบาท เพื่อเป็นรายจ่ายด้านบุคลากรของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่รัฐวิสาหกิจเหล่านี้มีข้อถกเถียงกันว่า ตามหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐควรจะเป็น “องค์การมหาชน” มากกว่าเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ได้แก่ องค์การสวนสัตว์ การกีฬาแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สถาบันการบินพลเรือน องค์การสวนพฤกษศาสตร์ องค์การพิพิธภัณฑ์ชาติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ องค์การจัดการน้ำเสีย องค์การตลาดเพื่อการเกษตร และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 ให้ กพร. ไปทบทวนเพื่อปรับสภาพให้สอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐต่อไป

3.9 งบประมาณกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

แผนภาพที่ 3-13 งบประมาณกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

หน่วย : ล้านบาท

กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 24 กองทุนฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 202,268.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 17,644.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.6

- **ร้อยละ 97.8** เป็นงบประมาณของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด 5 ลำดับแรก
- **ร้อยละ 2.2** เป็นงบประมาณของกองทุนฯ อื่น ๆ จำนวน 19 กองทุนฯ ซึ่งมี 4 กองทุนฯ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี 2563 โดยไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี 2562 ได้แก่ กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม และกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
 ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

ตารางที่ 3-6 เปรียบเทียบสัดส่วนงบประมาณของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ที่ได้รับงบประมาณสูงสุด 5 ลำดับแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2563

กองทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	สัดส่วน ร้อยละ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	สัดส่วน ร้อยละ	เพิ่มขึ้น/ลดลง	
					จำนวน	ร้อยละ
1) หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	134,269.1	72.7	140,533.4	69.5	6,264.3	4.7
2) ประชาธิปไตยเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม	40,000.0	21.7	40,000.0	19.8	0.0	0.0
3) ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	1,913.7	1.0	12,554.6	6.2	10,640.9	556.0
4) เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	2,537.4	1.4	3,858.9	1.9	1,321.5	52.1
5) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	974.7	0.5	950.7	0.5	-24.0	-2.5
รวมทั้ง 5 กองทุน	179,694.9	97.3	197,897.6	97.8	18,202.7	10.1
กองทุนอื่น ๆ (19 กองทุนฯ)	4,929.4	2.7	4,371.0	2.2	-558.4	-11.3
รวมทั้งสิ้น	184,624.3	100.0	202,268.6	100.0	17,644.3	9.6

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประมวลผลและจัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด 5 อันดับแรก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนประชาธิปไตยเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมงบประมาณทั้งสิ้น 197,897.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.8 ของวงเงินงบประมาณกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 18,202.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.1

ข้อสังเกต PBO

➤ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จากข้อมูลรายงานความเสี่ยงทางการคลัง ปี 2560 ของสำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง พบว่า กองทุนดังกล่าวมีความเสี่ยงและอาจจะประสบปัญหาทางการเงินได้ในอนาคต เนื่องจากค่าใช้จ่ายกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างอายุประชากรของประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะเป็นภาระทางการคลังให้กับรัฐบาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายที่ต้องจัดสรรงบประมาณให้กองทุนดังกล่าว

➤ กองทุนประชาธิปไตยเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน จำนวน 10,000 ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 เพื่อให้กองทุนเป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม กองทุนควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานอย่างรอบด้าน และรายงานต่อสาธารณะต่อไป

➤ กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 12,554.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 10,640.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 556.0

3.10 งบประมาณรายจ่ายในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้กำหนดให้มีแผนงานบูรณาการ จำนวน 15 แผนงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ 6 ด้าน รวมงบประมาณทั้งสิ้น 235,091.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบด้วย

แผนภาพที่ 3-14 สัดส่วนงบประมาณแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
 จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office : PBO)

แนวทางในการจัดทำแผนงานบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีลักษณะเป็นโครงการสำคัญ มีความจำเป็นเร่งด่วน ลดความซ้ำซ้อน ลดค่าใช้จ่าย มีวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ชัดเจน มีเจ้าภาพหลัก และควรมีกรอบระยะเวลาดำเนินการประมาณ 3 – 5 ปี และต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป (ต่างกระทรวง) ร่วมรับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และมีตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs)

แผนงานบูรณาการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ สูงสุด 5 อันดับแรก โดยมีงบประมาณรวม 5 แผนงาน คิดเป็นร้อยละ 85.3 ของงบประมาณในลักษณะบูรณาการทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย

1. แผนงานบูรณาการด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ 97,389.0 ล้านบาท
2. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 59,431.1 ล้านบาท
3. แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค 20,811.2 ล้านบาท
4. แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 17,009.1 ล้านบาท
5. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 10,865.5 ล้านบาท

แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างมีคุณภาพ กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคให้ทั่วถึง และเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการการแข่งขัน รวมทั้งแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ภาคใต้

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีแผนงานบูรณาการจำนวนทั้งสิ้น 24 แผนงาน ซึ่งแผนงานบูรณาการจำนวน 15 แผนงาน ที่ได้รับการจัดสรรเงินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นแผนงานบูรณาการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2562 จำนวน 14 แผนงาน และเป็นแผนงานบูรณาการที่ดำเนินการใหม่ในปี 2563 จำนวน 1 แผนงาน ได้แก่ แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ส่วนที่เหลือจำนวน 10 แผนงานบูรณาการในปี 2562 มีการปรับโครงสร้างแผนงานเป็นแผนงานยุทธศาสตร์ ในปี 2563

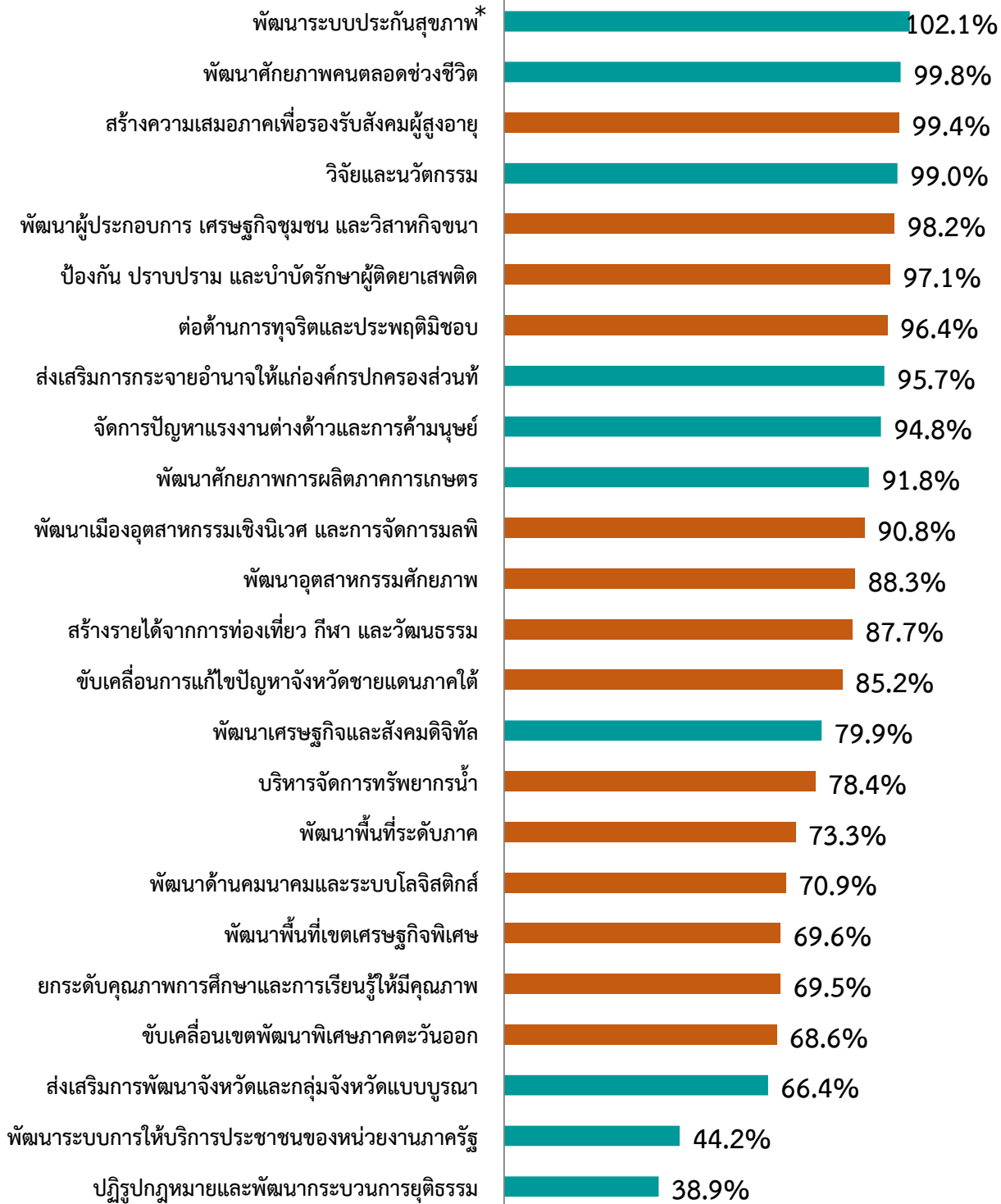
อย่างไรก็ตาม รัฐบาลควรนำผลการเบิกจ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (รายละเอียดผลการเบิกจ่ายตามแผนภาพ 3-15) ที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มาประกอบการพิจารณาการตั้งงบประมาณรายจ่ายให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แผนภาพที่ 3-15 ผลการเบิกจ่ายแผนงานบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

แผนงานบูรณาการ

■ แผนงานที่ปรับโครงสร้างเป็นแผนงานยุทธศาสตร์ในปี 2563
 ■ แผนงานเดิมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อเนื่องในปี 2563

หมายเหตุ: *เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ที่ตั้งไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 70,000 ล้านบาท มีผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 13 กันยายน 2562 จำนวน 72,197.3 ล้านบาท

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

จัดทำโดย: สำนักงบประมาณของรัฐสภา

3.11 งบประมาณรายจ่ายในมิติพื้นที่ (Area)

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในมิติพื้นที่ (Area) ประกอบด้วย งบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค งบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.11.1 งบประมาณรายจ่ายของแผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 20,811.2 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 727.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.6 เมื่อพิจารณา งบประมาณรายจ่ายโดยจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั้ง 6 ภาค มีลำดับการได้รับจัดสรรงบประมาณสูงสุดตามลำดับ ได้แก่

- 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6,517.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.3
- 2) ภาคใต้ จำนวน 4,038.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.4
- 3) ภาคเหนือ จำนวน 3,709.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.8
- 4) ภาคกลาง จำนวน 3,082.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.8
- 5) ภาคตะวันออก จำนวน 2,476.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.9
- 6) ภาคใต้ชายแดน จำนวน 986.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.7

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงเป็นภาคที่ได้รับจัดสรรงบประมาณสูงสุด จำนวน 6,517.2 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดสูงถึง 20 จังหวัด และเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาความยากจน ส่วนภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย 3 จังหวัด ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา เป็นภาคที่ได้รับจัดสรรงบประมาณต่ำสุด จำนวน 986.6 ล้านบาท

3.11.2 งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 24,000.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.75 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3,579.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.0 งบประมาณดังกล่าว ตั้งไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1) งบประมาณรายจ่ายของกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น 6,331.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.38 ของงบประมาณรายจ่ายจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 1,869.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.8

กลุ่มจังหวัดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 จำนวน 539.4 ล้านบาท 2) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน จำนวน 525.7 ล้านบาท 3) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำนวน 481.5 ล้านบาท 4) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 442.5 ล้านบาท และ 5) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 442.0 ล้านบาท ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ทุกกลุ่มจังหวัดล้วนได้รับจัดสรรงบประมาณลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยกลุ่มจังหวัดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในสัดส่วน

สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ลดลงร้อยละ 47.1 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน ลดลงร้อยละ 46.1 และกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ลดลงร้อยละ 40.1

2) งบประมาณรายจ่ายของจังหวัด 76 จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น 17,669.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.62 ของงบประมาณรายจ่ายจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 1,709.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.8

จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 432.2 ล้านบาท จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 406.9 ล้านบาท จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 366.7 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 346.7 ล้านบาท และจังหวัดระยอง จำนวน 344.9 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่ำสุด 5 อันดับ ได้แก่ จังหวัดพิจิตร จำนวน 120.9 ล้านบาท จังหวัดยะลา จำนวน 133.0 ล้านบาท จังหวัดนราธิวาส จำนวน 133.9 ล้านบาท จังหวัดปัตตานี จำนวน 136.9 ล้านบาท และจังหวัดระนอง จำนวน 145.4 ล้านบาท ตามลำดับ

3.11.3 งบประมาณรายจ่ายเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในสัดส่วนร้อยละ 29.5 ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล เป็นจำนวน 804,826.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 53,345.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.1 แบ่งเป็น

1) รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดเก็บเอง และที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ จำนวน 496,876.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 21,526.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.5

2) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 307,950.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 31,819.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.5 ประกอบด้วย

2.1) เงินอุดหนุนเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย เทศบาล จำนวน 2,442 แห่ง อบต. จำนวน 5,332 แห่ง โดยจัดสรรผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

2.2) เงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 76 แห่ง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2562). **แนวโน้มและสัดส่วนการจัดเก็บรายได้รัฐบาล**. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th>
- กระทรวงการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2562). **ฐานะเงินคงคลัง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th>
- กระทรวงการคลัง. (2562). **ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล**. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th/main/Statistic-Database.aspx>
- กระทรวงพาณิชย์. (2562). **ดัชนีราคาผู้บริโภคประเทศไทยชุดทั่วไปรายเดือน**. สืบค้นจาก <http://www.price.moc.go.th/th/home>
- กรมบัญชีกลาง. (2562). **ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2562 จำแนกตามกระทรวง**. สืบค้นจาก <https://www.gfmis.go.th/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **แนวโน้มปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของประเทศ**. สืบค้นจาก <https://www.nesdb.go.th/main.php?filename=index>
- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. (2562). **ข้อมูลหนี้สาธารณะคงค้างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. สืบค้นจาก <http://www.pdmo.go.th/th/monthly-public-debt-report/q-2562>
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2562). **มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 เรื่อง แผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ 2563**. สืบค้นจาก <http://www.thaigov.go.th>
- สำนักงบประมาณ. (2557). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2558). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2559). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2560). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2561). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2562). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2562). **เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เล่มที่ 18 (2)**. กรุงเทพฯ: ร้าไทยเพรส.
- _____. (2561). **เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.

- _____. (2562). เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: จำไทยเพรส.
- _____. (2562). คู่มือการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นจาก <http://www.bb.go.th>
- _____. (2562). ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นจาก <http://www.bb.go.th>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). **ดุลชำระเงิน**. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/EconomicAndFinancial/Pages/StatBalanceofPayments.aspx>
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561. (2561, 21 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 135 (ตอนพิเศษ 144 ง), หน้า 9.
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต พ.ศ. 2561. (2561, 21 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 135 (ตอนพิเศษ 144 ง), หน้า 10.
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดอัตราขาดเขตค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสยรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 28 พ.ศ. 2561. (2561, 21 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 135 (ตอนพิเศษ 144 ง), หน้า 11.
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2). (2562, 27 พฤษภาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 136 (ตอนพิเศษ 135 ง), หน้า 149.
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561. (2561, 19 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 135 (ตอนที่ 27 ก), หน้า 6-8.

หน้าว่าง

สำนักงานประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ 0-2244-2222 โทรสาร 0-2244-0088
<https://www.parliament.go.th/pbo>